

národní
úložiště
šedé
literatury

Výroční zpráva České národní banky za rok 2012

Česká národní banka
2013

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-154878>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

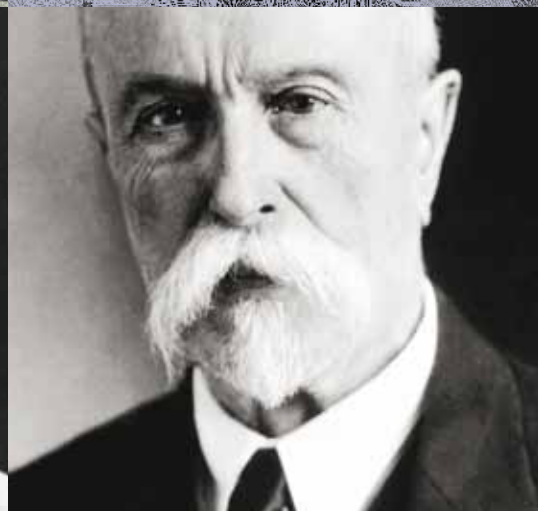
Datum stažení: 27.09.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

ČNB ČESKÁ
NÁRODNÍ
BANKA

Výroční
zpráva
2012

ČNB ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

Výroční
zpráva
2012

KAREL IV.

JAN
AMOS
KOMENSKÝ

BOŽENA
NĚMCOVÁ

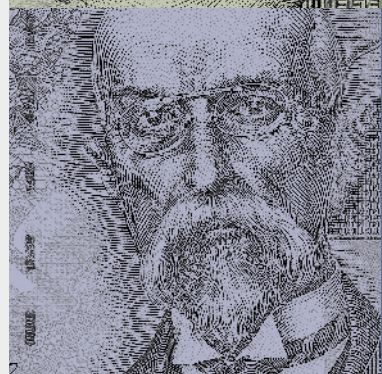
FRANTIŠEK
PALACKÝ

EMA
DESTINNOVÁ

TOMÁŠ
GARRIGUE
MASARYK

Mandát a cíle České národní banky

- pečovat o cenovou stabilitu,
- dohlížet na stabilitu finančního systému,
- zajišťovat hladký oběh peněz a plynulý platební styk,
- podporovat vyvážený a plynulý rozvoj finančního trhu České republiky.

- Měnovou politikou usilujeme o zachování cenové stability, tedy o udržení nízké a stabilní inflace. Nezbytnou podmínkou pro naplňování tohoto cíle je péče o stabilitu finančního systému jako celku, čehož se snažíme dosahovat pomocí makroobezřetnostní politiky. Společným působením měnové a makroobezřetnostní politiky tak přispíváme k udržení důvěry v hodnotu české koruny a ke stabilitě makroekonomického prostředí.
- Dohledem nad finančním trhem, vydáváním pravidel obezřetného chování a jednání se zákazníky i operacemi na finančním trhu pečujeme o stabilitu a rozvoj finančního systému a chráníme jeho klienty.
- Provozováním mezibankovního platebního systému a vydáváním bankovek a mincí zajišťujeme plynulý platební styk a hladký oběh hotových peněz.
- Působíme jako banka státu a poskytujeme státu a veřejnému sektoru bankovní služby.
- Spravujeme devizové rezervy.

I Na čem stavíme:

NEZÁVISLOST

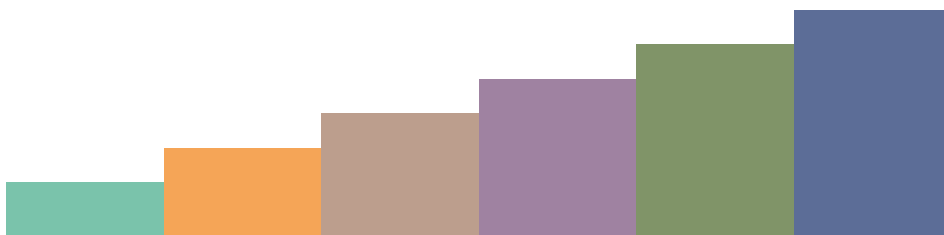
Široce pojatá a zákonem podložená nezávislost centrální banky je klíčovou podmínkou úspěšné realizace měnové politiky, tedy dlouhodobého neinflačního růstu ekonomiky, stejně tak jako objektivního dohledu nad finančním trhem.

OTEVŘENOST A DŮVĚRYHODNOST

Vysoká míra nezávislosti musí být doprovázena vysokou mírou odpovědnosti vůči veřejnosti za plnění našich cílů. Veřejnosti i jejím voleným zástupcům otevřeně a pravidelně sdělujeme své cíle a míru jejich naplňování, stejně jako naše názory, záměry a předpoklady do budoucna, a tím činíme naše konání srozumitelné, předvídatelné, a proto důvěryhodné.

ODBORNÁ ZDATNOST

Odborně zdatní a kompetentní zaměstnanci jsou předpokladem pro to, aby se ČNB dařilo posilovat její pověst jako důvěryhodné a otevřené instituce doma i v mezinárodním měřítku.

ROK VE ZKRATCE	8
ÚVODNÍ SLOVO GUVERNÉRA	10
1. BANKOVNÍ RADA	13
2. ČNB V ROCE 2012	17
MĚNOVÁ POLITIKA A STATISTIKA	18
Měnová politika a ekonomický vývoj	18
Statistika	21
FINANČNÍ STABILITA	22
DOHLED NAD FINANČNÍM TRHEM	23
Ochrana spotřebitele	28
PENĚŽNÍ OBĚH A PLATEBNÍ STYK	29
Peněžní oběh	29
Bezhotovostní platební styk	31
OPERACE NA FINANČNÍM TRHU	33
Správa devizových rezerv	34
ČNB jako banka státu	36
EKONOMICKÝ VÝZKUM	37
EVROPSKÁ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	39
Zahraniční technická pomoc	41
3. ŘÍZENÍ A ORGANIZACE	43
ORGANIZAČNÍ SCHÉMA	44
LIDSKÉ ZDROJE	48
4. VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ	53
EXTERNÍ KOMUNIKACE	54
FINANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	56
EXPOZICE	56
ODBORNÁ KNIHOVNA	57
ARCHIV	57
KONGRESOVÉ CENTRUM	57
5. HOSPODAŘENÍ ČNB	59
6. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č.106/1999 SB.	67

Rok ve zkratce

- Měnověpolitická inflace (celková inflace očištěná o primární dopady změn nepřímých daní) se v průběhu roku 2012 postupně snižovala a na konci roku se nacházela poblíž dolní hranice tolerančního pásma dvouprocentního cíle ČNB. V tom se odráželo zejména protiinflační působení domácí ekonomiky. Celková inflace se v důsledku zvýšení snížené sazby DPH v lednu 2012 po většinu roku nacházela nad horní hranicí tolerančního pásma cíle.
- Vlivem výrazného zpomalení zahraniční poptávky a celkově utlumené domácí poptávky v podmínkách pokračující fiskální konsolidace česká ekonomická aktivita poklesla, a to o 1,2 %. Ke zhoršení výkonu zahraniční i domácí ekonomiky a jejich výhledů došlo zejména ve druhé polovině roku.
- ČNB – po dvou letech neměnných sazeb – v závěru prvního pololetí snížila měnověpolitické úrokové sazby a ve zbytku roku pak rozhodla ještě o jejich dalších dvou sníženích. Základní úroková sazba tak během roku 2012 poklesla z úrovně 0,75 % na technicky nulovou úroveň 0,05 %.
- Bankovní rada v listopadu 2012 prohlásila, že sazby budou drženy na technicky nulové úrovni v delším horizontu, dokud nedojde k výraznému nárůstu inflačních tlaků. V komunikaci bankovní rady opakovaně zazněla vyjádření o možnosti použití devizových intervencí v případě potřeby dalšího uvolnění měnové politiky.
- ČNB se v průběhu roku 2012 podílela na vývoji stále se měnících pravidel EU v oblasti finančního trhu a na úpravách regulatorního rámce v ČR.
- V souvislosti s přetrvávajícím napětím na zahraničních finančních trzích a eskalující dluhovou krizí eurozóny upravila ČNB u vybraných subjektů působících na finančním trhu z preventivních důvodů mimořádnou oznamovací povinnost.
- Česká republika se stala členem nově vzniklé konstituce zemí střední a východní Evropy v rámci Mezinárodního měnového fondu. Bude tak mít teprve podruhé v historii možnost jmenovat výkonného ředitele Výkonné rady MMF.
- ČNB společně s Ministerstvem financí doporučily vládě ČR prozatím nestanovovat cílové datum přijetí eura, a tedy neusilovat v průběhu roku 2013 o vstup do mechanismu ERM II.
- S účinností od 1. prosince 2012 jmenoval prezident republiky na druhé šestileté funkční období viceguvernéry ČNB Mojžíra Hampla a Vladimíra Tomšíka.
- ČNB měla loni nejméně zaměstnanců ve 20leté historii. Na konci roku 2012 pracovalo v centrální bance 1 396 zaměstnanců. K úspoře mzdových nákladů vedla reorganizační opatření, kterými ČNB navázala na úsporné kroky a zeštíhlování z předchozích let v rámci dlouhodobého úsilí bankovní rady o efektivní chod instituce.

Úvodní slovo guvernéra

Podobně jako v minulých letech bylo i v roce 2012 pro českou ekonomiku nejdůležitější to, co se odehrávalo v zahraničí a v domácí rozpočtové sféře. Eurozóna vstoupila již do pátého roku krize, která v roce 2008 začala jako krize finanční a v roce 2010 se přeměnila v krizi dluhovou. Nic přitom nenaznačovalo, že by v roce 2012 měly dlouhodobé obtíže eurozóny skončit. Rostoucí napětí na finančních trzích z konce roku 2011 v první polovině roku 2012 dále zesílilo, což přimělo Evropskou centrální banku v únoru k další injekci likvidity do evropských bank a v září k vyhlášení programu odkupu vládních dluhopisů. Tento krok napomohl zmírnit akutní rizika vnímaná finančními trhy. Po vyhlášení programu začaly klesat rizikové prémie dluhopisů vlád periferních ekonomik a zdálo se, že toto kolo krize bylo zažehnáno. Evropská centrální banka se tak v roce 2012 stala nejvýznamnějším stabilizačním faktorem zahraničního vývoje.

Náprava rozpočtových nerovnováh, ke které přikročila většina vlád evropských zemí, si však v průběhu roku 2012 vybrala svoji daň v podobě zpomalování hospodářského růstu. A nebyly to jenom periferní ekonomiky eurozóny, které klesaly již řadu čtvrtletí, ale nově i země jádra, do kterých se slabost z periferie začala stále zřetelněji přelévat. Přestože se tedy ECB podařilo rozhodnými zásahy zažehnat akutní rizika na finančních trzích, oddlužování veřejného sektoru prohlubovalo celkovou ekonomickou ochablost. Rostoucí nebezpečí, že nejzadluženější země sklouznou na spirálu rozpočtových škrtů, hlubšího hospodářského poklesu a opětovných rozpočtových škrtů kvůli hlubšímu než očekávanému poklesu vyvolávalo intenzivní debaty o přiměřenosti zvolených trajektorií fiskální konsolidace. Navíc rostoucí únava z nekončících těžkostí byla v některých zemích doprovázena značným politickým napětím a v eurozóně jako celku i známkami slábnoucí solidarity mezi zeměmi. Je nicméně pravděpodobné, že na konci roku 2012 se země eurozóny pohybovaly poblíž dna svého hospodářského poklesu nebo zpomalení, které by v dalším období mohlo přejít do pozvolného ožívání. Tento výhled je však podmíněn předpokladem, že nedojde k opětovnému vyostření rizik. Vlny optimismu a následného rozčarování střídající se od vypuknutí krize nutí ke střízlivosti, a to tím spíše, že mnoha evropským vládám zbývá udělat nespočet bolestivých zásahů do nedostatečně výkonných a málo pružných hospodářství. Důkladným změnám se nevyhnou ani instituce a základní mechanismy fungování eurozóny.

Pro českou ekonomiku byl i v roce 2012 nejdůležitějším domácím faktorem rozpočtový vývoj. Podobně jako v některých evropských zemích i u nás náprava předchozích fiskálních nerovnováh přispěla k hospodářskému poklesu. Ten za celý rok 2012 činil 1,2 %, přičemž jediný kladný příspěvek představoval čistý export. Všechny složky domácí poptávky zůstaly záporné a odrážely tak investiční nejistoty na straně firem i spotřebitelskou nedůvěru v budoucí vývoj na straně domácností.

V důsledku souběhu slábnoucí zahraniční poptávky a klesající domácí poptávky vymizely z ekonomiky poptávkové inflační tlaky. Měnověpolitická inflace proto v průběhu roku 2012 postupně klesala, až se na konci roku dostala k dolní hranici tolerančního pásma inflačního cíle ČNB, přestože celková inflace se kvůli lednovému zvýšení snížené sazby DPH po většinu

roku nacházela nad horní hranici tolerančního pásma inflačního cíle. Snižování poptávkové inflace přimělo ČNB v závěru prvního pololetí ke snížení měnověpolitických úrokových sazeb a do konce roku následovalo ještě jejich dvojitě snížení. Základní úroková sazba pro dvoutýdenní repo operace tak poklesla z 0,75 % na historicky nejnižší hodnotu 0,05 %.

Druhé pololetí roku 2012 přineslo pro měnovou politiku doposud neznámou výzvu. Zatímco prognózy sestavené v prvním pololetí naznačovaly jen mírný pokles tržních úrokových sazeb do konce roku 2012, prognózy z druhé poloviny roku ukázaly potřebu výraznějšího snížení úrokových sazeb v roce 2013. Vzhledem k tomu, že úrokové sazby se již postupně blížily své dolní mezi, začala ČNB analyzovat možnosti použití doplňkové měnověpolitické nástroje k úrokovým sazbám. Interní diskuze vyústily v listopadu 2012 do prohlášení bankovní rady, že úrokové sazby budou drženy na technicky nulové úrovni v delším horizontu, dokud nedojde k výraznému nárůstu inflačních tlaků. Bankovní rada je připravena pro další uvolnění měnových podmínek využít jiné nástroje než úrokové sazby, konkrétně devizové intervence na oslabení kurzu koruny. Aby podpořila případnou realizaci tohoto záměru, ukončila dlouhodobě probíhající prodej úrokových výnosů devizových rezerv.

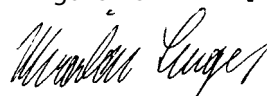
I přes hospodářský pokles zůstaly tuzemské banky v roce 2012 v solidní kondici. Podíl úvěrů v selhání v jejich rozvahách zůstal stabilní a ani zdaleka nedosahoval úrovně, která by představovala významnější riziko. Naše pravidelné zátěžové testy bank setrvale dokládají, že i při vysoce nepravděpodobných šocích by kapitálová přiměřenost bankovního sektoru jako celku zůstala nad požadovaným minimem a že potřebné navýšení kapitálu jednotlivým finančním institucím by představovalo pouze zlomek procenta českého HDP. Náš finanční systém tedy i nadále působil jako tlumič poruch a šoků.

V červenci se Česká republika stala v rámci Mezinárodního měnového fondu členem nově vzniklé konstituce zemí střední a východní Evropy. Nová konstituce začala působit začátkem listopadu a díky ní získala ČR poprvé v novodobé historii pro období 2012–2014 zastoupení na úrovni druhého alternáta výkonného ředitele, což nás později opravňuje k zastávání funkce výkonného ředitele po dobu dvou let. Tuto možnost vnímáme jako významný úspěch a vysoké ocenění naší země.

Pro centrální banku byl rok 2012 v určitém smyslu výjimečný. Po organizačních změnách z roku 2011 zaměřených na zvýšení efektivity svého fungování vstoupila ČNB do roku 2012 štíhlejší, přičemž na konci roku měla nejnižší počet zaměstnanců v celé své dvacetileté historii. Žádoucí výsledky přineslo i úsilí o hledání úspor, neboť v roce 2012 bylo dosaženo nejnižší úrovně provozních nákladů za posledních 17 let. Důvěra veřejnosti v ČNB vyjádřená v průzkumech veřejného mínění setrvala v roce 2012 na historicky nejvyšších hodnotách.

Považuji za příznivé, že prezident republiky jmenoval (s účinností od 1. prosince 2012) na druhé šestileté funkční období viceguvernéry ČNB Mojžíra Hampla a Vladimíra Tomšíka. Bankovní rada ČNB tak po celý rok 2012 pracovala v nezměněném složení, což svědčí o vysoké míře kontinuity v naší činnosti. Jsem rád, že mohu své úvodní slovo zakončit konstatováním, že rok 2012 byl pro nás rokem úspěšným a vcelku klidným.

Miroslav Singer
guvernér

Bankovní rada

1

Doba, kdy českou korunu zná a uznává celá Evropa jako symbol stability, prosperity a vzdělanosti. Otec vlasti položil základ české státnosti.

KAREL IV.

(14. května 1316, Praha – 29. listopadu 1378, Praha)

Byl neobyčejně vzdělaný a inteligentní, plyně hovořil pěti jazyky. Svou moc využil ke zkonsolidování českého státu, který byl od jeho doby znám jako Země Koruny české. Císař byl také autorem nejvýznamnějšího říšského ústavního zákona Zlaté buly, který platil až do zániku Svaté říše římské roku 1806. Založil českou univerzitu v Praze, započal s výstavbou Nového Města pražského, založil Karlštejn. Dosáhl významné územní expanze českého státu, především severovýchodním směrem.

Bankovní rada

Bankovní rada je nejvyšším řídicím orgánem České národní banky. Je sedmičlenná, jejími členy jsou guvernér, dva viceguvernéři a další čtyři členové bankovní rady. Členy bankovní rady jmenuje a odvolává prezident republiky. Členové bankovní rady jsou jmenováni na dobu šesti roků. Nikdo nesmí zastávat funkci člena bankovní rady více než dvakrát.

S členstvím v bankovní radě je neslučitelná funkce poslance zákonodárního sboru, člena vlády a členství v řídicích, dozorčích a kontrolních orgánech jiných bank a podnikatelských subjektů a výkon samostatné výdělečné činnosti s výjimkou činnosti vědecké, literární, publicistické, umělecké a pedagogické a s výjimkou správy vlastního majetku. Členství v bankovní radě je dále neslučitelné s jakoukoliv činností, která může způsobit střet zájmů mezi prováděním této činnosti a členstvím v bankovní radě.

Bankovní rada určuje měnovou politiku, rozhoduje o zásadních měnověpolitických opatřeních, schvaluje měnové nástroje a zásady obchodů, které ČNB provádí. Rozhoduje o zásadních opatřeních týkajících se finanční stability, dohledu nad finančním trhem a hotovostního i bezhotovostního peněžního oběhu. Stanoví strategii rozvoje ČNB, schvaluje koncepce činnosti v jednotlivých oblastech působnosti banky a pravidla pro zapojení ČNB do aktivit EU, Evropského systému centrálních bank (ESCB) a Evropské rady pro systémová rizika (ESRB) a spolupráci s mezinárodními finančními institucemi. Rozhoduje o organizačním uspořádání ČNB a o vymezení pravomocí a odpovědností organizačních útvarů ústředí a poboček. Schvaluje rozpočet a zásady finančního hospodaření ČNB. Jednání bankovní rady předsedá guvernér, v jeho nepřítomnosti jím pověřený viceguvernér. Bankovní rada přijímá svá rozhodnutí prostou většinou hlasů.

< **Bankovní rada – složení k 31. 12. 2012**

Pavel Řežábek, Eva Zamrazilová, Lubomír Lízal,
Vladimír Tomšík, Miroslav Singer, Mojmír Hampl, Kamil Janáček

ČNB v roce 2012

2

Komukoli prospěti můžeš, prospívej rád,
možno-li celému světu. Sloužiti a prospívati
je vlastnost povah vznešených.

JAN AMOS KOMENSKÝ

(28. března 1592 jihovýchodní Morava – 15. listopadu 1670 Amsterdam)

Poslední biskup Jednoty bratrské a jeden z největších českých myslitelů, filosofů a spisovatelů. Získal si renomé především jako pedagog, resp. teoretik pedagogiky a autor mnoha spisů z tohoto oboru. Byl jediným tvůrcem originální, filosoficky ukotvené pedagogické soustavy v českých zemích, zabýval se všeobecnou teorií výchovy, didaktikou, vytvořil speciální metodiku výuky jazyků a sám sepsal originální učebnice. Komenský je považován za zakladatele moderní pedagogiky a vysloužil si přívěisko Učitel národů.

Měnová politika a statistika

I Měnová politika a ekonomický vývoj

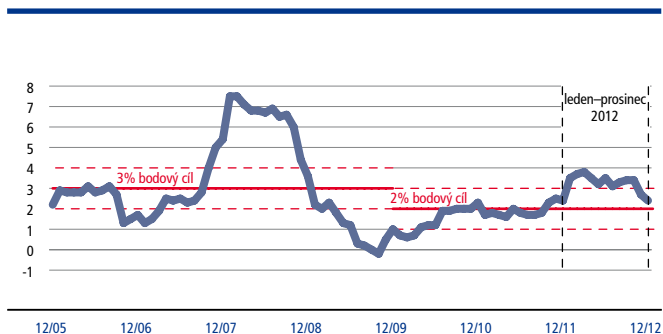
Hlavním úkolem měnové politiky ČNB stanoveným zákonem je udržování cenové stability. Toho ČNB od ledna 1998 dosahuje v režimu cílování inflace, v němž se snaží udržet inflaci poblíž předem vyhlášeného cíle. Počínaje rokem 2010 ČNB cíluje meziroční přírůstek indexu spotřebitelských cen ve výši 2 % s tolerančním pásmem ± 1 procentní bod.

Měnověpolitická inflace (tj. celková inflace očištěná o primární dopady změn nepřímých daní) se v průběhu roku 2012 postupně snižovala a na konci roku se nacházela poblíž dolní hranice tolerančního pásma cíle ČNB. V tom se odráželo zejména protiinflační působení domácí ekonomiky. Celková inflace se v důsledku lednového zvýšení snížené sazby DPH po většinu roku 2012 nacházela nad horní hranicí tolerančního pásma cíle, v závěru roku se však vrátila do tohoto pásma. Míra inflace za celý rok 2012 dosáhla 3,3 %. Vlivem výrazného zpomalení zahraniční poptávky a celkově utlumené domácí poptávky v podmínkách pokračující fiskální konsolidace česká ekonomická aktivita poklesla, a to o 1,2 %. Mírně narostla nezaměstnanost a reálné mzdy poklesly. Kurz koruny byl navzdory pokračující dluhové krizi v eurozóně a utlumování domácí ekonomické aktivity relativně stabilní. Ke zhoršení výkonu zahraniční i domácí ekonomiky a jejich výhledů došlo zejména ve druhé polovině roku. Zatímco prognózy sestavené v prvním pololetí implikovaly jen mírný pokles tržních úrokových sazeb do konce roku 2012, prognózy ze druhé poloviny roku ukázaly potřebu výraznějšího snížení úrokových sazeb v roce 2013. Základní úroková sazba ČNB byla v roce 2012 ve třech krocích snížena až k technicky nulové úrovni 0,05 %. Bankovní rada ČNB v listopadu prohlásila, že sazby budou drženy na této nulové úrovni v delším horizontu, dokud nedojde k výraznému nárůstu inflačních tlaků.

Domácí ekonomický vývoj na počátku roku charakterizovalo skokové zvýšení inflace nad horní mez tolerančního pásma cíle. Uvedený nárůst celkové inflace ovlivnilo zejména lednové zvýšení snížené sazby DPH, k němuž se přidal růst světových cen komodit a dovozních cen. Vývoj domácí ekonomiky naopak působil proti zvyšování cen a jádrová inflace (tzv. korigovaná inflace bez pohonných hmot) byla nadále záporná. Výkon české ekonomiky totiž začal meziročně klesat a zpomalil růst mezd. Pokles ekonomické aktivity byl zejména důsledkem snižující se spotřeby domácností i vlády a útlumu investic do zásob.

Plnění inflačního cíle

(v %)

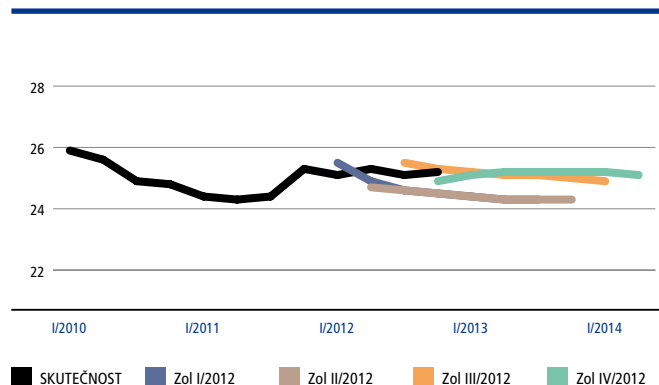
Makroekonomické prognózy v prvním pololetí 2012 vycházely z očekávaného zpomalení zahraniční ekonomické aktivity v roce 2012 a jejího oživení v následujícím roce při tehdy předpokládaném jen mírně restriktivním působení fiskální politiky v roce 2013. Za těchto podmínek se ekonomická aktivita měla po stagnaci v roce 2012 odrazit ode dna a v roce 2013 vzrůst o necelá dvě procenta. Základní scénáře obou prognóz nepředpokládaly s ohledem na přetrvávající nejistoty zvýšení obou sazeb DPH od začátku roku 2013. Inflace tak měla v roce 2013 poklesnout pod cíl. Kurz koruny k euru měl vlivem opětovného oživení zahraniční poptávky a očekávaného obnovování dlouhodobé reálné konvergence pozvolna posilovat.

S prognózami sestavenými v prvním pololetí roku 2012 byl konzistentní mírný pokles tržních úrokových sazeb ve zbývající části roku 2012. Prognózy implikovaly nárůst tržních sazeb od druhé poloviny roku 2013. Prognózovaný mírný pokles úrokových sazeb v průběhu roku 2012 vycházel především z očekávaného nízkého růstu domácí ekonomické aktivity a mezd a z nízké hladiny zahraničních úrokových sazeb. Prognózovaný nárůst úrokových sazeb v delším období pak plynul z předpokládaného zvyšování úrokových sazeb v zahraničí a z oživení domácí ekonomiky.

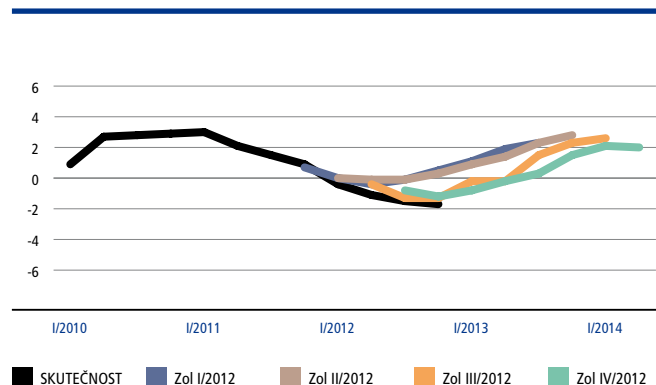
Obě prognózy z první poloviny loňského roku byly spojeny s velkou mírou nejistoty. Přetrvávajícím rizikem byl zejména další vývoj dluhové krize v eurozóně a její dopady do české ekonomiky. V průběhu přípravy prognózy obsažené ve Zprávě o inflaci II/2012 získalo konkrétní podobu riziko dodatečných rozpočtových opatření v ČR, což vedlo ke zpracování alternativního scénáře. Tento scénář ústí v nižší úrokové sazby v roce 2013 a výrazně pomalejší růst ekonomické aktivity při vyšší celkové inflaci, ovlivněné zvýšením obou sazeb DPH. I s ohledem na pravděpodobné naplnění tohoto scénáře bankovní rada rozhodla s platností od 29. června snížit základní úrokovou sazbu o 25 bazických bodů na 0,50 %.

Prohlubující se dluhová krize v eurozóně a přijatá domácí fiskální konsolidační opatření vedla ve druhém pololetí roku 2012 ke zhoršení růstových výhledů české ekonomiky. Prognóza ekonomického růstu v roce 2013 se snížila ze zhruba 2 % predikovaných v prvním pololetí až k téměř nulovým hodnotám v prognóze ze Zprávy o inflaci IV/2012. Zároveň nižší výhled zahraničních sazeb a domácí ekonomické aktivity vedl ke snížení prognózované trajektorie domácích úrokových sazeb a k odsunutí jejich očekávaného opětovného nárůstu až do roku 2014.

Prognózy kurzu CZK/EUR

Prognózy HDP

Prognózy ve druhém pololetí roku 2012 zapracovaly vládou navrhované zvýšení obou sazeb DPH o 1 procentní bod od ledna 2013. Prognózy předpokládaly plně promítnutí daňových změn do cen, přičemž druhotné dopady do inflačních očekávání a mezd byly očekávány nevýznamné. Z těchto důvodů se prognózy celkové inflace ve druhém pololetí posunuly z dolní poloviny tolerančního pásma cíle ČNB lehce nad cíl, zatímco prognózy měnověpolitické inflace se příliš nezměnily a zůstaly v dolní polovině tolerančního pásma.

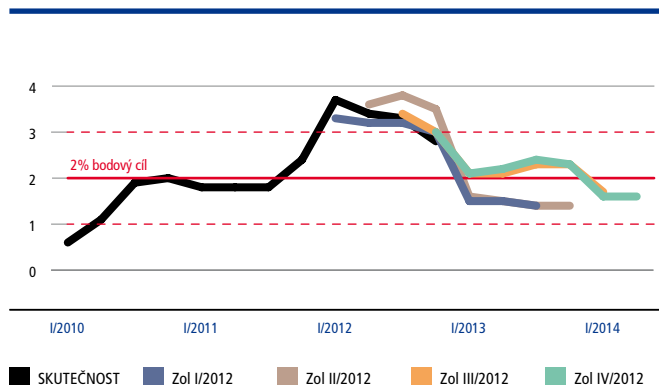
V průběhu druhého pololetí 2012 byly prognózy nadále obestřeny mnoha nejistotami. Mezi ně patřily například dopady dluhové krize v eurozóně, rozsah domácích fiskálních konsolidačních opatření včetně jejich dopadů do reálné ekonomiky či vývoj spotřeby domácností. I když tyto nejistoty nevyústily ve zpracování alternativního scénáře, ČNB sestavila několik citlivostních scénářů prognózy. Vedle standardně zpracovávaného citlivostního scénáře kurzu byl ve Zprávě o inflaci III/2012 publikován citlivostní scénář nižší zahraniční poptávky a ve Zprávě o inflaci IV/2012 citlivostní scénář vyššího fiskálního multiplikátoru.

Bankovní rada ve druhém pololetí roku pokračovala ve snižování úrokových sazeb. Základní úroková sazba byla koncem září snížena na 0,25 % a začátkem listopadu na technicky nulovou hranici ve výši 0,05 %. Bankovní rada v listopadu současně prohlásila, že sazby budou drženy na této technicky nulové hranici v delším horizontu, dokud nedojde k výraznému nárůstu inflačních tlaků. Bankovní rada rovněž oznámila, že je v případě potřeby dalšího uvolnění připravena využít jiné nástroje měnové politiky než úrokové sazby, konkrétně devizové intervence na oslabení kurzu koruny. Současně ČNB přerušila program prodeje části výnosů z investování devizových rezerv s tím, že do budoucna nelze vyloučit možný rozpor těchto operací s implementací měnové politiky v situaci, kdy jsou měnověpolitické úrokové sazby na technické nule.

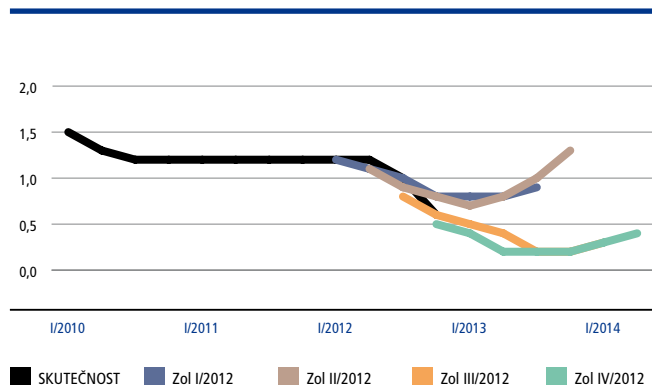
Podrobnější informace o ekonomickém vývoji a provádění měnové politiky lze najít v pravidelných čtvrtletních Zprávách o inflaci, které jsou dostupné na webové stránce ČNB v části „Měnová politika>Zprávy o inflaci“.

Ke konci roku 2012 připravila ČNB ve spolupráci s Ministerstvem financí pro vládu ČR pravidelný materiál „Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou“. Tento dokument, který je k dispozici na webové stránce ČNB v části „Měnová politika>Strategické dokumenty>Přistoupení k eurozóně“, vyústil v doporučení pro vládu prozatím nestanovovat cílové datum přijetí eura, a tedy neusilovat v průběhu roku 2013 o vstup do kurzového mechanismu ERM II. V pozadí tohoto doporučení

Prognózy inflace

Prognózy úrokových sazeb 3M PRIBOR

je celá řada důvodů. V souvislosti s fiskálními a dalšími makroekonomickými problémy v eurozóně probíhají významné institucionální změny v jejím fungování, které zásadním způsobem mění podmínky a závazky plynoucí z případného členství České republiky v měnové unii. Z hlediska vlastní připravenosti České republiky na přijetí eura je nutno zejména pokračovat v procesu konsolidace veřejných rozpočtů a zvýšit pružnost trhu práce.

I Statistika

Statistika ČNB zajišťovala i v roce 2012 širokou datovou základnu pro analytické činnosti i pro veřejnost. Značné úsilí bylo věnováno metodické práci a promítání nových mezinárodních standardů do jednotlivých statistik.

Ve spolupráci s ČSÚ zahájila ČNB přípravné práce na implementaci nového Evropského systému národních účtů 2010 (ESA 2010) a 6. manuálu platební bilance Mezinárodního měnového fondu do výkaznictví. Obě instituce vytvořily koordinační výbor expertů zaměřený na stanovení společného postupu tak, aby bylo možné ve třetím čtvrtletí 2014 začít sestavovat a publikovat statistiky podle obou mezinárodních standardů. Tato metodická práce bude jednou z prioritních činností statistiky i v letech 2013 a 2014.

Značný časový prostor si vyžádala legislativní činnost v souvislosti s přípravou novely zákona o ČNB. Ta je již v závěrečné fázi legislativního procesu a podrobněji upravuje oblast statistiky a výkaznictví. Nově zanikne forma opatření ČNB pro stanovování vykazovacích povinností a veškerá statistická výkaznictví budou upravena formou vyhlášky. Spolu s novelou zákona o ČNB se proto připravují navazující vyhlášky, které stanoví obsah, formu a termíny pro předkládání informací od finančních institucí a rovněž pro sestavení platební bilance. Do těchto činností je zahrnuto také zavádění standardu ESA 2010 do legislativy.

V oblasti vládní finanční statistiky se dále prohloubila spolupráce s Eurostatem, Ministerstvem financí a ČSÚ zaměřená na kvalitu údajů o deficitu a dluhu vládního sektoru v důsledku zapojení ČNB do využívání dat účetního modulu Státní pokladny.

V roce 2012 pokračovaly rovněž práce na zkvalitnění statistik např. v oblasti automatizované identifikace důvěrných dat tak, aby byla systémově zajištěna ochrana jednotlivých respondentů. Další důležitou akcí byla automatizace sběru dat pro statistiku devizových rezerv zavedením interních výkazů ČNB.

Z hlediska jednotného postupu ČNB vůči vykazujícím institucím pokračovala koordinace sběrů dat pro statistické a dohledové účely, např. při zavádění požadavků výkaznictví EBA. Zahájena byla také příprava na zaslání statistických dat do evropských institucí pomocí nového formátu SDMX.

Finanční stabilita

Zákon o ČNB definuje péči o finanční stabilitu jako jeden z jejích hlavních cílů. ČNB označuje za finanční stabilitu situaci, kdy finanční systém plní své funkce bez závažných poruch a nežádoucích důsledků pro současný i budoucí vývoj ekonomiky jako celku a zároveň vykazuje vysokou míru odolnosti vůči šokům. Základním prostředkem pro komunikaci identifikovatelných rizik a jejich možných dopadů vůči veřejnosti je Zpráva o finanční stabilitě. Tu zveřejňuje ČNB na své webové stránce v části „Finanční stabilita>Zprávy o finanční stabilitě“ a o jejím obsahu informuje také prostřednictvím tiskové konference guvernéra a odborného semináře pro veřejnost. Ze zákona ji předkládá Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR a její závěry diskutuje i se členy Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu Parlamentu ČR.

Cílem Zprávy o finanční stabilitě je zejména identifikovat nová rizika plynoucí z domácího ekonomického vývoje či ze situace v zahraničí. Druhým klíčovým cílem je posouzení schopnosti domácího finančního systému odolat dopadům zdrojů finanční nestability prostřednictvím zátěžových testů bank, pojišťoven a penzijních fondů. Zpráva o finanční stabilitě 2011/2012 vydaná v červnu 2012 obdobně jako v předchozím roce zdůraznila, že navzdory dobré výchozí pozici domácího finančního sektoru představuje riziko pro jeho stabilitu nadále pokles ekonomické aktivity a další rozvoj negativní smyčky mezi veřejnými financemi, reálnou ekonomikou a finančním sektorem v eurozóně. Zpráva o finanční stabilitě byla v roce 2012 rozšířena o kapitolu obsahující doporučení pro makroobezřetnostní politiku.

V průběhu roku došlo ke změně způsobu interního projednávání otázek týkajících se finanční stability. Makrofinanční panely, v rámci kterých se k diskusi aktuálního výhledu rizik scházeli od roku 2009 členové bankovní rady s experty klíčových útvarů, nahradila pravidelná jednání o otázkách finanční stability, standardně každého půl roku. Na těchto jednáních se projednávají dokumenty zaměřené na identifikaci rizik pro finanční stabilitu.

V roce 2012 bylo zahájeno čtvrtletní Šetření úvěrových podmínek bank, které poskytuje informace o vývoji na bankovním úvěrovém trhu na jeho nabídkové i na poptávkové straně. Jedná se především o kvalitativní informace získané přímo od bank významně angažovaných na trhu úvěrů. Výsledky Šetření jsou publikovány na webové stránce ČNB v části „Měnová politika>Šetření úvěrových podmínek bank“.

Vzhledem k nadnárodnímu charakteru finančního trhu a jeho regulace získávají na důležitosti aktivity ČNB v rámci mezinárodní spolupráce, zejména v souvislosti s Evropským systémem finančního dohledu (ESFS). V oblasti finanční stability a makroobezřetnostní politiky se jedná o aktivní účast guvernéra a dalšího člena bankovní rady ČNB na pravidelném jednání Generální rady Evropské rady pro systémová rizika (ESRB) a o zapojení zástupců ČNB v poradním technickém výboru (ATC) a pracovních skupinách spadajících pod ESRB. ČNB rovněž působí v Regionální konzultativní skupině Rady pro finanční stabilitu (Financial Stability Board) zřízené skupinou G20.

Dohled nad finančním trhem

ČNB je podle zákona orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem. V rozsahu stanoveném právními předpisy vykonává dohled nad osobami působícími na finančním trhu, provádí analýzy vývoje finančního systému, pečuje o bezpečné fungování a rozvoj finančního trhu v České republice a přispívá ke stabilitě jejího finančního systému jako celku. Podrobné informace lze nalézt v pravidelné roční Zprávě o výkonu dohledu nad finančním trhem, dostupné na webové stránce ČNB v části „Dohled a regulace>Souhrnné informace o finančním sektoru>Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem“.

II Regulace finančního trhu

Nové regulatorní iniciativy týkající se finančního trhu jsou zpravidla provázány s legislativními změnami v rámci evropského práva. ČNB se v průběhu roku 2012 podílela na vývoji stále se měnících pravidel EU v oblasti finančního trhu a na úpravách regulatorního rámce v ČR. Na přípravě nových zákonů spolupracovala především s Ministerstvem financí. Aktivně se podílela na přípravě některých zákonů upravujících podnikání finančních institucí a dalších osob podléhajících regulaci a dohledu. ČNB dále připravila řadu vyhlášek a výkladových a metodických stanovisek k aplikaci regulatorních požadavků účastníky finančního trhu.

Významnou legislativní změnou byla novela zákona o dluhopisech, která liberalizuje režim vydávání dluhopisů, novela zákona o bankách a zákona o družstevních záložnách, tzv. technická novela zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření, která odstraňuje první identifikované nedostatky původního znění zákonů a upravuje zejména okruh distributorů penzijních produktů a jejich registraci. Mezi další legislativní změny patřila např. novela zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích, novela zákona o finančních konglomerátech či nový zákon o investičních společnostech a fondech.

Návrh novely zákona o ČNB v části dohledu nad finančním trhem mimo jiné nově upravuje úkoly ČNB v oblasti makroobezřetnostní politiky. Nový zákon o směnářské činnosti obsahuje nové regulatorní a dohledové požadavky na poskytování směnářských služeb.

II Evropská regulace

V roce 2012 pokračovaly na úrovni Evropské komise, Rady a Evropského parlamentu práce na nové nebo upravené evropské regulaci finančního trhu. ČNB se návrhy Evropské komise intenzivně zabývala a průběžně k nim zpracovávala stanoviska. Zástupci ČNB v rámci struktur EU aktivně prosazovali pozice ČNB k uvedeným klíčovým tématům ve výborech a pracovních skupinách. Jednalo se zejména o projednávání návrhu směrnice a nařízení o kapitálových požadavcích (CRD IV, CRR), kde hlavními tématy byly tzv. balíček flexibility (možnost členských států zpřísnit vybrané obezřetnostní požadavky), pákový poměr a definice kapitálu.

V oblasti kapitálového trhu ČNB mimo jiné zpracovávala připomínky k návrhu směrnice o ozdravení a restrukturalizaci úvěrových institucí a obchodníků s cennými papíry (CMD), k nařízení o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (EMIR), k nařízení o zlepšení vypořádání cenných papírů v EU a o centrálních depozitářích cenných papírů či k návrhu nové směrnice a nařízení o trzích finančních nástrojů (MiFID, MiFIR). V oblasti pojišťovnictví pak ČNB připomínkovala návrh směrnice Omnibus II, který novelizuje směrnici Solventnost II v souvislosti se zřízením Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) a vymezuje oblasti, ve kterých je EIOPA oprávněna předložit Komisi návrhy závazných technických standardů.

II Mezinárodní spolupráce

V roce 2012 pokračovala činnost evropských orgánů dohledu nad finančním trhem, Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA), Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA), Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) a Evropské rady pro systémová rizika (ESRB). V důsledku dluhové a bankovní krize na mezinárodních trzích došlo k zásadnímu rozhodnutí zahájit práce na institucionální a strukturální změně ve výkonu dohledu v bankovním sektoru EU.

Ve druhé polovině roku 2012 byly zahájeny práce na přechodu k budoucí bankovní unii. ČNB se po celou dobu zasazovala o zachování takového stavu, který by jí umožnil ponechat si klíčové pravomoci k naplnění cíle spočívajícího v péči o stabilitu finančního systému jako celku. Další prioritou pak bylo úsilí o omezení nárůstu nadměrné evropské regulace a snižování administrativní zátěže pro národní orgány dohledu a finanční instituce.

Zástupci ČNB se aktivně podíleli na činnosti orgánů dohledu EBA, ESMA i EIOPA. Ve všech třech orgánech dohledu byla ČNB zastoupena na úrovni rady orgánů dohledu, stálých výborů a pracovních skupin, v prvním pololetí 2012 měla ČNB svého zástupce rovněž ve správní radě EBA.

Experti ČNB zpracovali množství analýz a stanovisek jak k materiálům předkládaným na ústní jednání, tak k dokumentům, které sekretariáty evropských institucí zaslaly ke schválení v rámci písemných procedur. ČNB se formou připomínek a návrhů aktivně podílela na přípravě návrhů závazných technických standardů, tvorbě obecných pokynů a doporučení vztahujících se k regulaci a dohledu finančních trhů.

ČNB spolupracovala se Společným výborem evropských orgánů dohledu nad finančním trhem a také s ESRB, a to jak na úrovni Generální rady, tak na úrovni Poradního technického výboru a jeho stálých struktur. Aktivně se zapojila do činností v rámci struktur Evropské centrální banky ve Výboru pro finanční stabilitu a Výboru pro platební a vypořádací systémy. Mezi významné aktivity patřila také spolupráce v rámci rady EU a jejích struktur (Rada ECOFIN, Hospodářský a finanční výbor, Výbor pro finanční služby, Výbor Moneyval) a v dalších mezinárodních institucích a asociacích, zejména ve Výboru pro finanční trhy OECD, Basilejském výboru pro bankovní dohled, Mezinárodní organizaci dohledů nad penzijními fondy IOPS a Mezinárodní organizaci sdružující komise pro cenné papíry IOSCO.

ČNB rovněž úzce spolupracovala s orgány dohledu nad finančním trhem zemí střední a východní Evropy. Cílem této spolupráce je především vzájemné informování a koordinace stanovisek národních orgánů dohledu daného regionu. Zástupci ČNB se rovněž účastnili jednání kolegií orgánů dohledu významných bankovních skupin a jednání koordinačních výborů dohledu pojištěno ve skupině.

II Výkon dohledu nad finančním trhem

ČNB provádí výkon dohledu nad finančním trhem na dálku, kdy průběžně sleduje stabilitu jednotlivých dohlížených sektorů, a také přímo na místě kontrolami u dohlížených subjektů.

Dohled na dálku spočívá v průběžném sledování činnosti a hospodaření jednotlivých subjektů působících na finančním trhu a ve vyhodnocování vývoje trhu jako celku, včetně jeho dílčích segmentů. Mezi základní činnosti dohledu na dálku patří kontrola dodržování příslušných právních předpisů, kontrola dodržování pravidel obezřetného podnikání, pravidelné vyhodnocování finanční situace jednotlivých regulovaných subjektů a pravidel odborné péče.

V souvislosti s přetrvávajícími problémy ve světové ekonomice ČNB věnovala pozornost zejména vývoji kvality úvěrových portfolií, tvorbě opravných položek, dostatečnosti kapitálu ke krytí případných ztrát, likviditě a celkovému vývoji hospodaření bank. Pro vybrané subjekty rozšířila mimořádnou vykazovací povinnost, zvýšila frekvenci zasílání informací a nově pro tyto subjekty zavedla povinnost vykazovat údaje o struktuře vkladů a ostatních finančních závazků v týdenní periodicitě. Rovněž pokračoval mimořádný monitoring situace stavebních spořitelů v souvislosti se změnami podmínek stavebního spoření.

Základem dohledu na dálku nad pojišťovny je pravidelné vyhodnocování finanční situace pojišťoven, plnění regulatorních požadavků, včetně dodržování pravidel obezřetného podnikání. V rámci pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z provozu vozidla se dohled zaměřil rovněž na oblast tzv. otevřených flotil, tj. pojistných smluv, které pojišťují více motorových vozidel, přičemž mezi pojistníkem a pojištěným není dán pojistný zájem.

V oblasti penzijního připojištění pokračovalo sledování hospodaření penzijních fondů podle odsouhlasených principů obezřetnostního mechanismu k udržení finanční stability penzijních fondů.

V sektoru obchodníků s cennými papíry bylo průběžně vyhodnocováno plnění informační povinnosti spolu s plněním povinnosti uveřejňování informací. Proběhla kontrola plnění limitů angažovanosti v souvislosti se zavedením přísnějšího limitu pro vyčleňování expozic vůči zahraničním finančním institucím ze skupiny, dále kontrola výpočtu kapitálové přiměřenosti a kontrola výpočtu výše příspěvků do garančního fondu.

ČNB vykonávala v souladu s transpozicí směrnice o platebních službách a směrnice o elektronických penězích rovněž dohled nad platebními institucemi, institucemi elektronických peněz, poskytovateli platebních služeb malého rozsahu a vydavateli elektronických peněz malého rozsahu. Zaměřila se především na monitorování dodržování obezřetnostních pravidel a také na dodržování soukromoprávní úpravy stanovené zákonem o platebním styku.

Kontroly na místě ověřují dodržování regulatorních pravidel podle zákonných a prováděcích předpisů. Jednotlivé kontroly prověřují buď všechny relevantní aktivity kontrolovaných subjektů (komplexní kontroly) či jejich vybrané části (dílčí kontroly). Kromě provádění samotných kontrolních šetření je náplní práce dohledu i schvalování pokročilých metod pro výpočet kapitálových požadavků. Vzhledem k propojenosti finančních trhů se také soustavně prohlubuje spolupráce se zahraničními regulátory.

II Licenční, schvalovací a povolovací činnosti v oblasti finančního trhu

V roce 2012 ČNB vedla 54 správních řízení, týkajících se regulovaných subjektů ze sektoru úvěrových institucí, z nichž 6 připadalo na banky a 48 na družstevní záložny. V průběhu roku neudělila centrální banka žádnou novou licenci pro úvěrovou instituci, k nejdůležitějším událostem patří rozhodnutí ČNB o odnětí povolení k činnosti družstevní záložně UNIBON – spořitelni a úvěrní družstvo.

V sektoru pojišťoven ČNB vedla 75 správních řízení a vydala 63 správních rozhodnutí. Rok 2012 byl ve znamení pokračující koncentrace sektoru životních pojišťoven. Postavení si ve světě upevňovala skupina MetLife (v roce 2010 převzala Amcico pojišťovnu, a.s. ze skupiny AIG sanované americkou vládou), která převzala Aviva životní pojišťovnu, a.s. Na tuzemském trhu působící Amcico pojišťovna a Aviva životní pojišťovna se spolu na konci roku 2012 sloučily, aby počínaje rokem 2013 mohla skupina MetLife na českém trhu působit pod hlavičkou MetLife pojišťovna, a.s. V souvislosti s penzijní reformou je rovněž patrná snaha řady pojišťoven o rozšíření licence i na zprostředkování prodeje penzijních produktů.

V oblasti kolektivního investování vedla ČNB 261 správních řízení, z nichž největší počet (116) se týkal řízení o schválení změn statutů podílových fondů. V sektoru penzijních fondů bylo vedeno 93 správních řízení, přičemž licenční aktivity ČNB a v té souvislosti vedená správní řízení se koncentrovala především do zvládnutí transformace penzijních fondů na penzijní společnosti a odlicencování účastnických a důchodových fondů v rámci probíhající penzijní reformy ČR.

V sektoru poskytovatelů platebních služeb a vydavatelů elektronických peněz ČNB ukončila 10 správních řízení, z nichž většina se týkala povolení k činnosti platební instituce. V sektoru zpracovatelů tuzemských bankovek a mincí obdržely na základě požadavku všechny tři podnikatelské subjekty, které se touto činností zabývají, nově vyžadované povolení k činnosti.

Počet subjektů finančního trhu v likvidaci	Stav k 31. 12. 2011	Přírůstek v 2012	Úbytek v 2012	Stav k 31. 12. 2012
Banky	3	0	0	3
Družstevní záložny	23	1	8	16
Investiční společnosti	7	0	1	6
Investiční fondy	20	1	2	19
Podílové fondy	3	1	1	3
Celkem	56	3	12	47

V oblasti emisí cenných papírů, evidence cenných papírů a regulovaných trhů ČNB vedla 149 správních řízení. Většinu z vydaných rozhodnutí (147) tvořila rozhodnutí o schválení prospektů a jejich dodatků pro účely veřejné nabídky cenných papírů či jejich přijetí k obchodování na regulovaném trhu. V oblasti poskytovatelů investičních služeb ukončila ČNB 1 739 správních řízení, z nichž nejvíce (1 720) připadalo na řízení o zrušení registrace investičního zprostředkovatele.

ČNB rovněž monitorovala průběh likvidací subjektů finančního trhu, vedla ústní jednání s likvidátory a poskytovala konzultace a stanoviska k průběhu likvidací a vyžádané informace a dokumentace k žádostem soudů a orgánů činných v trestním řízení.

II Sankční činnost

Významnou součástí dohledu nad finančním trhem je i sankční činnost spočívající především v prošetřování podnětů k zahájení správních řízení, rozhodování o zahájení správního řízení či o odložení věci a ve vedení správních řízení v prvním stupni, ve kterých byly uloženy pokuty, opatření k nápravě či odňata povolení a rušeny registrace. Správní řízení ČNB vede nejen s dohlíženými subjekty, ale i se subjekty, které poskytují na finančním trhu služby bez příslušného povolení.

Výroky pravomocných rozhodnutí z oblasti kapitálového trhu jsou zveřejněny na webové stránce ČNB v části „Dohled a regulace>Výkon dohledu>Pravomocná rozhodnutí“. Sankční opatření uložená pojišťovacími zprostředkovatelům se zapisují do Registru pojišťovacích zprostředkovatelů.

Statistika vedených sankčních správních řízení v roce 2012	Počty zahájených správních řízení	Počty pravomocně ukončených sankčních správních řízení	Celková výše uložených pokut (tis. Kč)
Oblast dohledu nad úvěrovými institucemi	5	8	100
Oblast dohledu nad kapitálovým trhem	37	29	17 465
Oblast dohledu nad pojištnictvím	47	41	2 250
Oblast porušení devizových předpisů	33	34	2 787
Oblast ochrany spotřebitele	2	8	8 700
Oblast platebního styku	3	0	0

II Centrální registr úvěrů

Centrální registr úvěrů (CRÚ) je informační systém provozovaný ČNB od roku 2002. Bankám a pobočkám zahraničních bank působícím na území ČR umožňuje vzájemně sdílet informace o úvěrovém zatížení a platební morálce podnikatelských subjektů.

V roce 2012 se činnost CRÚ soustředila zejména na zapojení ČNB do mezinárodní výměny dat v rámci úvěrových registrů zemí EU. Z CRÚ jsou do zahraničí zaslány informace o ne-rezidentech a českých klientech, kteří jsou zároveň úvěrováni v některé ze zapojených zemí, naopak od zahraničních registrů jsou zaslány informace o českých klientech úvěrovaných v zahraničí a zahraničních klientech, kteří jsou zároveň úvěrováni v ČR.

Základní provozní charakteristiky CRÚ	12/2009	12/2010	12/2011	12/2012
Počet evidovaných dlužníků	497 726	539 540	576 583	609 503
z toho: fyzických osob podnikatelů	291 458	313 129	330 372	345 243
právnických osob	206 268	226 411	246 211	264 260
Celkový objem zůstatků úvěrů (mld. Kč)	1 200	1 219	1 290	1 328
Počet uživatelů aplikace CRÚ	2 245	2 362	2 569	2 767
Ad hoc dotazy na úvěrové zatížení (tis. ks/rok)	205	213	215	184
Počet dotazů na úvěrové zatížení klienta v měsíčních sestavách (tis. ks/rok)	3 038	3 640	3 198	3 843
Počet pořízených výpisů pro klienty (ks/rok)	453	492	514	490

I Ochrana spotřebitele

Od roku 2008 dohlíží ČNB na ochranu spotřebitele na finančním trhu a spotřebitelé se na ni obracují se svými podněty, stížnostmi a upozorněními. V roce 2012 přijala ČNB od občanů 1 177 podání. Nejvíce z nich (542) se týkalo nedostatků v činnosti pojišťoven a pojišťovacích zprostředkovatelů. Nejčastěji šlo o nedostatečné informování o možnostech ukončení pojistné smlouvy a s tím souvisejících nákladů a o možnosti výběru odbytného. Nedostatků v segmentu úvěrových institucí se týkalo 317 přijatých podání. Největší počet podání v této skupině souvisel s náklady produktů, a to se změnami sazebníků, kdy spotřebitelé zvýšení poplatků často považují za neoprávněný postup ze strany úvěrové instituce. Problematiky kapitálového trhu se týkalo 39 podání. Nejčastěji se jednalo o možné nedostatky vzniklé při správě svěřených finančních prostředků a o nedostatečně poskytnuté informace ohledně rizikovitosti nabízených obchodů. Zbytek tvořila podání mimo jmenované skupiny, jako jsou obecné dotazy či žádosti o podání informací.

Podání, u kterých lze shledat porušení pravidel ochrany spotřebitele, ČNB vyhodnocuje jako oprávněná a řeší je s dohlíženým subjektem s cílem dosáhnout nápravy zjištěných nedostatků (v roce 2012 to bylo u 65 případů), nebo může využít donucovacích kroků ve formě zahájení správního řízení a udělení sankce. Největší část, celkem dvě třetiny podání, ČNB ukončila písemným vysvětlením vzhledem k tomu, že informace, které spotřebitelé reklamovali, byly dostupné ve smluvní dokumentaci produktu nebo na webových stránkách poskytovatelů, případně je ČNB dále doplnila odkazem na legislativní normy. Necelou desetinu podání ČNB vyhodnotila jako neoprávněnou, protože ze šetření vyplynulo, že se spotřebitelé nedostatečně seznámili se všemi dokumenty souvisejícími s poskytovaným produktem.

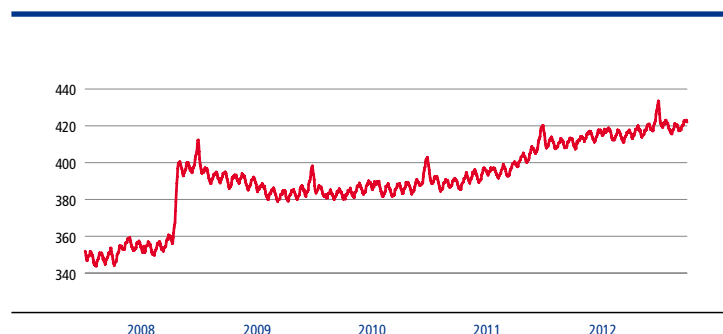
Peněžní oběh a platební styk

I Peněžní oběh

ČNB má zákonem stanovené výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince (včetně mincí pamětních) a řídit peněžní oběh.

Hodnota peněz v oběhu k 31. prosinci 2012 činila 422,7 mld. Kč. Meziročně oběživo stoupl o 10,7 mld. Kč.

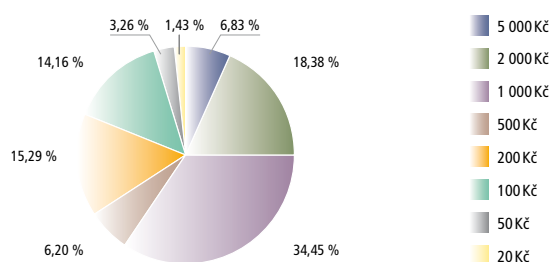
Vývoj výše oběživa od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2012 (v mld. Kč)

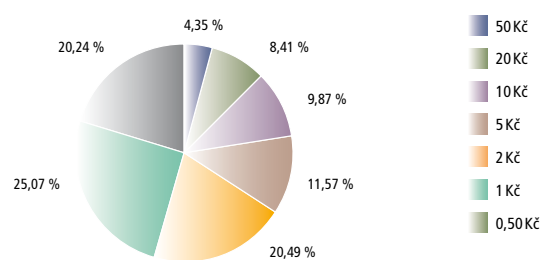
Množství bankovek a mincí v oběhu k 31. 12. 2011 a 31. 12. 2012

Nominální hodnota	2011		2012	
	(v tis. Kč)		(mil.ks)	
5000Kč	124 915,3	123 858,1	25,0	24,8
2000Kč	124 666,5	133 290,6	62,3	66,6
1000Kč	123 681,3	124 939,0	123,7	124,9
500Kč	10 399,6	11 233,3	21,4	22,5
200Kč	10 600,4	11 087,0	53,0	55,4
100Kč	5 028,1	5 133,7	50,3	51,3
50Kč	606,9	591,6	12,1	11,8
20Kč	104,2	104,1	5,2	5,2
Bankovky celkem	400 302,3	410 237,3	353,0	362,6
50Kč	3 614,6	3 935,3	72,3	78,7
20Kč	2 952,8	3 043,6	147,6	152,2
10Kč	1 729,4	1 786,8	172,9	178,7
5Kč	1 006,4	1 046,9	201,3	209,4
2Kč	709,8	741,7	354,9	370,9
1Kč	434,7	453,7	434,7	453,7
0,50Kč	183,3	183,1	366,5	366,2
Oběžné mince celkem	10 630,9	11 191,2	1 750,3	1 809,7
Mince z drahých kovů	1 019,5	1 280,4	1,9	2,0
Celkem	411 952,7	422 708,8	2 105,2	2 174,4

Struktura bankovek v oběhu v kusech

Struktura mincí v oběhu v kusech

Celkem bylo v roce 2012 vyrobeno 78,5 mil. kusů bankovek, 67,2 mil. kusů mincí, 121,3 tis. kusů pamětních stříbrných mincí a 41,9 tis. kusů zlatých mincí. Náklady ČNB na výrobu těchto bankovek a mincí činily 386,7 mil. Kč.

Hotovostní operace na pokladnách poboček ČNB dosáhly v roce 2012 částky 1 398,6 mld. Kč, což znamenalo nárůst o 1,4 % oproti předchozímu roku. Pokladny ČNB přijaly 704,7 mil. kusů bankovek a 403,4 mil. kusů mincí, vydaly 715,4 mil. kusů bankovek a 464,2 mil. kusů mincí.

Pobočky ČNB zpracovaly 754,9 mil. kusů bankovek a 433,7 mil. kusů mincí (pro srovnání: v roce 2011 to bylo 704,9 mil. kusů bankovek a 467,6 mil. kusů mincí). Z celkového počtu zpracovaných bankovek jich ČNB jako nevhodných pro další oběh vyřadila 11,9 % (ve srovnání s 13,7 % v roce 2011, kdy v souvislosti se zákonem o oběhu bankovek a mincí banky, občané i jiné subjekty ve zvýšené míře zasílali do ČNB poškozená a pro oběh nevhodná platidla).

V roce 2012 vydala ČNB do oběhu pět motivů pamětních stříbrných mincí v hodnotě 200 Kč a jeden motiv v hodnotě 500 Kč, dva motivy zlatých mincí v hodnotě 5000 Kč a jeden motiv v hodnotě 10 000 Kč. Po ukončení cyklu „Kulturní památky technického dědictví“ v roce 2011 centrální banka zahájila nový pětiletý cyklus zlatých mincí „Mosty České republiky“. První dvě mince z roku 2011 zobrazovaly gotický most v Písku a renesanční most ve Střibře. Mince vydané v roce 2012 představily Barokní most v Náměšti nad Oslavou a Negrelliho viadukt v Praze. Mimořádná ražba zlaté desetitisícové mince připomněla 800. výročí vydání Zlaté buly sicilské.

I Bezhotovostní platební styk

ČNB vede účty státu, provozuje systémy pro převody mezibankovních plateb a pro vypořádání obchodů s krátkodobými cennými papíry. Operace bezhotovostního platebního styku jsou realizovány prostřednictvím systému mezibankovního platebního styku CERTIS (Czech Express Real Time Interbank Gross Settlement System), Systému krátkodobých dluhopisů (SKD) a Automatizovaných bankovních operací (ABO).

V průběhu roku 2012 ČNB aktivně spolupracovala s Ministerstvem financí při přípravě novely zákona o rozpočtových pravidlech, která s účinností od 1. ledna 2013 vyústila v těsné propojení systému ABO se systémem státní pokladny provozovaným Ministerstvem financí a povede k výraznému rozšíření počtu subjektů, jejichž účty musí být vedeny v ČNB.

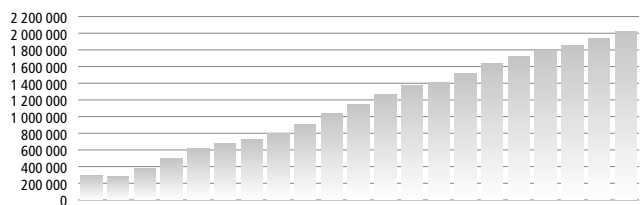
Na nejčastěji kladené dotazy laické i odborné veřejnosti reagovala ČNB zveřejněním „Výkladových stanovisek k vybraným ustanovením zákona o platebním styku“ na webové stránce v části „Platební styk>Předpisy k platebnímu styku>Výkladová stanoviska k vybraným ustanovením zákona o platebním styku“.

II CERTIS – systém mezibankovního platebního styku

Systém CERTIS v České republice zajišťuje mezibankovní platební styk. Účastníky systému jsou banky, spořitelni a úvěrní družstva a pobočky zahraničních bank. K 31. prosinci 2012 měl CERTIS 48 přímých účastníků, pro které je v systému veden jejich účet, a 6 tzv. třetích stran – institucí zajišťujících např. zúčtování transakcí z platebních karet, obchodů s cennými papíry apod. na účtech přímých účastníků.

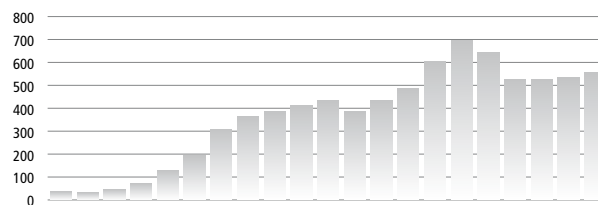
Průměrný denní počet položek

1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012

Průměrné denní obraty

(v mld. Kč)

1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012

V roce 2012 zúčtoval systém CERTIS celkem 510 mil. transakcí (což představuje 4,1% meziroční nárůst) v celkové hodnotě 140 610 mld. Kč (nárůst 4,2 %). Průměrně bylo denně zpracováno 2,02 mil. transakcí. Průměrná denní hodnota transakcí činila 558 mld. Kč.

Výše uvedené grafy znázorňují vývoj počtu zpracovávaných transakcí a objem převáděných prostředků v systému CERTIS od roku 1992.

II SKD – Systém krátkodobých dluhopisů

Systém krátkodobých dluhopisů provozovaný Českou národní bankou zajišťuje samostatnou evidenci (registr) cenných papírů a vypořádání obchodů s cennými papíry.

K 31. prosinci 2012 evidoval SKD 153 majetkových účtů patřících 105 klientům (majitelům cenných papírů). SKD eviduje dluhopisy ČNB a vládní dluhopisy vydávané Ministerstvem financí.

Cenné papíry evidované v SKD jsou kromě jiného využívány jako zástava (kolaterál) k vnitrodenním úvěrům, které ČNB poskytuje bankám pro potřeby plynulého účtování v systému CERTIS. Dále jsou využívány pro repo operace mezi ČNB a Ministerstvem financí při denním řízení likvidity souhrnného účtu státní pokladny.

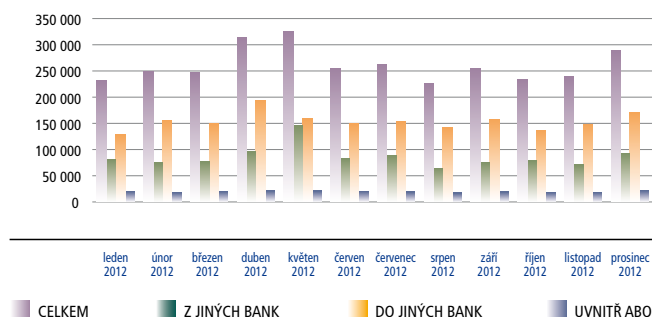
V systému SKD se v roce 2012 zpracovalo průměrně 50 transakcí denně, průměrná denní hodnota transakcí byla 148 mld. Kč.

II ABO – systém účetnictví a platebního styku ČNB

V systému ABO vede ČNB účty svých klientů a vnitřní účty centrální banky. Ke konci roku 2012 to bylo 40 541 účtů, z toho 22 872 účtů podřízených souhrnnému účtu státní pokladny, na kterých se realizují příjmy a výdaje státního rozpočtu a další finanční operace státu.

Pro obsluhu svých účtů využívá většina klientů systém internetového bankovníctví ABO-K. V systému ABO-K bylo ke konci roku 2012 zaregistrováno 3 770 uživatelů; denně zpracovává průměrně 160 000 klientských příkazů k převodům a 86 000 došlých plateb. Prostřednictvím ABO-K předávají uživatelé 99,3 % těchto příkazů, pouze 0,7 % příkazů má písemnou podobu.

ABO – denní průměr počtu transakcí

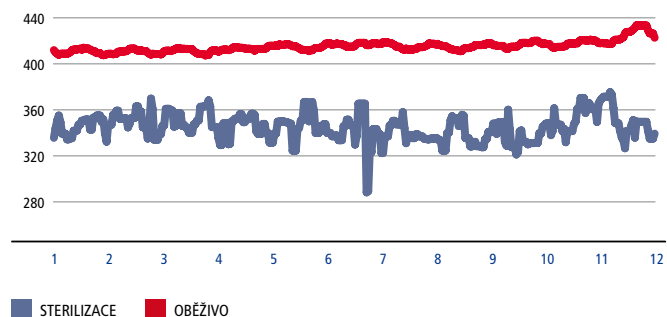
Graf zobrazuje průměrné denní počty účetních transakcí zpracovávaných v roce 2012. V porovnání s rokem 2011 se celkový počet transakcí zvýšil o 10 %.

Operace na finančním trhu

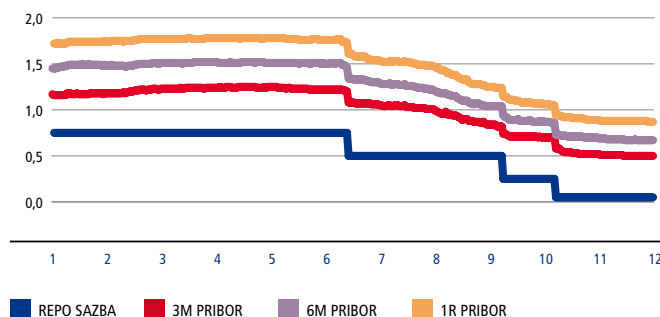
ČNB realizuje měnovou politiku prostřednictvím systému nástrojů měnové politiky. Mezi tyto měnověpolitické nástroje patří zejména operace na volném trhu, automatické facility a povinné minimální rezervy. Operace na volném trhu hrají klíčovou roli při řízení hladiny krátkodobých úrokových sazeb na mezibankovním peněžním trhu. Bankovní rada ČNB rozhoduje o nastavení tří úrokových sazeb: limitní dvoutýdenní repo sazby, diskontní a lombardní sazby. Hlavní měnověpolitickou úrokovou sazbou je limitní dvoutýdenní repo sazba.

Prostřednictvím operací realizovaných na peněžním trhu ovlivňuje ČNB stav likvidity bankovního sektoru tak, aby odpovídal optimální výši pro plnění povinných minimálních rezerv. Tím je zabezpečována stabilita krátkodobých úrokových sazeb na žádoucí úrovni. Hlavním nástrojem pro řízení krátkodobých úrokových sazeb jsou repo operace, vyhlašované pravidelně třikrát týdně se 14denní splatností. Repo operace jsou používány na stahování volné likvidity z bankovního sektoru. Za staženou likviditu platí ČNB úrok maximálně ve výši limitní dvoutýdenní repo sazby.

Vývoj volné likvidity v roce 2012 (v mld. Kč)

Vývoj úrokových sazeb v roce 2012

Dalšími měnověpolitickými nástroji ČNB jsou dvě automatické facility – zápůjční a depozitní. V rámci zápůjční facility ČNB půjčuje bankám na jeden den finanční prostředky formou repo operace za lombardní sazbu. Depozitní facility umožňuje bankám uložit si u ČNB prostředky na jeden den za diskontní sazbu formou depozita. Koncem roku 2012 byla dvoutýdenní repo sazba snížena na historicky nejnižší hodnotu 0,05 % a na stejnou hodnotu byla snížena i diskontní sazba. Z tohoto důvodu došlo k výraznému nárůstu využívání depozitní facility a její objem vzrostl na úkor objemu likvidity sterilizované prostřednictvím repo operací. Objem volné likvidity stahované prostřednictvím obou typů měnových operací se v roce 2012 pohyboval v rozmezí 288 až 375 mld. Kč, při průměrné výši 345 mld. Kč.

Dále ČNB provádí tzv. výměny kolaterálu. Jedná se o operace technického charakteru, kdy je bance obvykle vyměněn cenný papír vypořádávaný v Centrálním depozitáři cenných papírů za cenný papír vypořádávaný v Systému krátkodobých dluhopisů. Cílem těchto operací je poskytnout bankám cenné papíry využitelné mj. pro čerpání vnitrodenního úvěru.

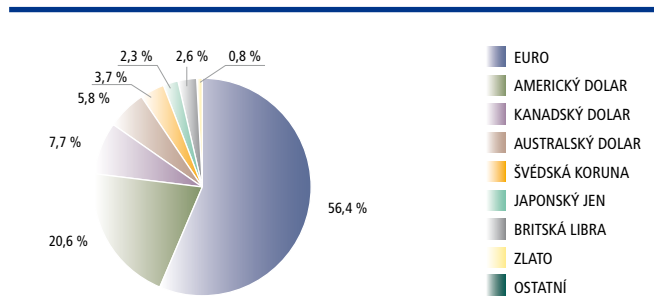
ČNB má v měnověpolitickém instrumentariu rovněž nástroje sloužící k dodávání likvidity (dvoutýdenní dodávací repo operace a devizové swapy), které byly představeny na podzim 2008 v důsledku propuknutí krize na zahraničních finančních trzích. Tyto nástroje sice banky v roce 2012 aktivně nevyužívaly, avšak samotná existence těchto instrumentů má význam pro stabilitu domácího finančního trhu.

I Správa devizových rezerv

Devizové rezervy představují zahraniční aktiva ČNB ve směnitelných měnách sloužící především k podpoře provádění vlastní nezávislé měnové politiky a také jako zdroj cizoměnové likvidity pro klienty ČNB. Velikost a strukturu devizových rezerv ČNB pravidelně zveřejňuje na své webové stránce v části „Finanční trhy“. Na konci roku 2012 činila velikost devizových rezerv 855 mld. Kč. Přibližně 95 % reprezentuje aktivně spravované portfolio, zbytek rezerv se skládá z pasivně držených aktiv – pohledávek vůči MMF v SDR (4 %) a pasivně drženého zlata (1 %). Aktivně spravovaná část devizových rezerv je investována v měnách euro, americký dolar, kanadský dolar, australský dolar, švédská koruna, japonský jen a britská libra.

ČNB investuje devizové rezervy v souladu se zásadami politiky ČNB při správě devizových rezerv a v závislosti na investičních příležitostech a konkrétní situaci na příslušných trzích. Největší část tvoří dluhové cenné papíry vydané vybranými vládami vyspělých zemí, vybrané

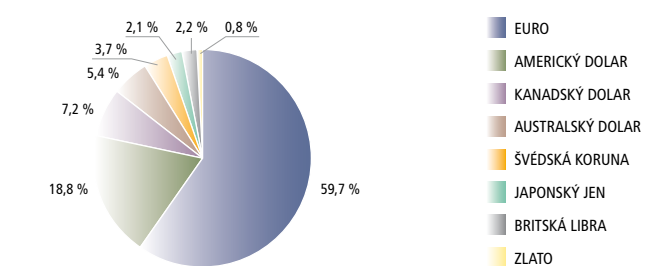
Celková měnová kompozice aktivně spravovaného portfolia (očistěno o pasiva) k 31. 12. 2012

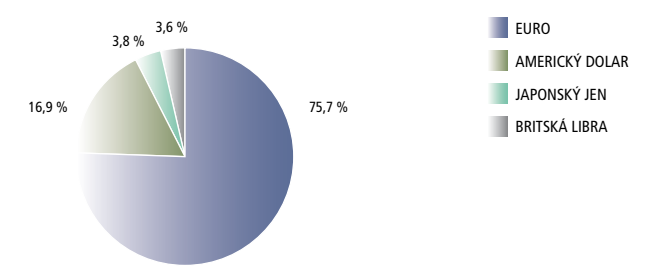
Rozložení investic

Údaj k	Vládní cenné papíry	Centrální banky	Agentury	Reverzní repo	Pokryté dluhopisy	BIS + nadnárodní	Akcie
31. 12. 2011	65,4 %	0,0 %	14,0 %	7,0 %	0,6 %	2,7 %	10,3 %
31. 12. 2012	55,0 %	13,4 %	7,2 %	11,6 %	0,4 %	1,5 %	10,8 %

Měnová kompozice pevně úročeného portfolia k 31. 12. 2012

Měnová kompozice akciového portfolia k 31. 12. 2012

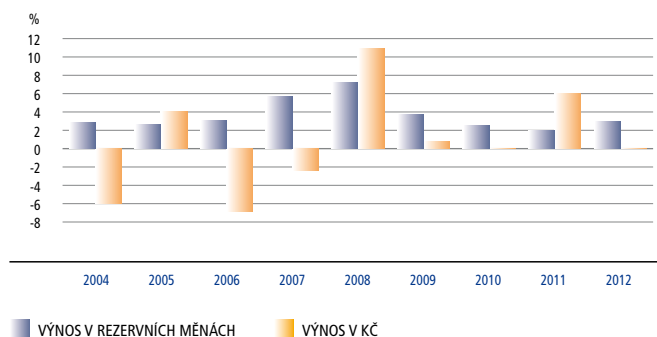
dluhopisy s vládní zárukou nebo dluhopisy vydané nadnárodními institucemi s nejlepším ratingem. Dalšími nástroji pro správu devizových rezerv jsou repo operace, reverzní repo operace, depozita, specifické pokryté dluhopisy, akcie, futures, úrokové, měnové a akciové swapy. Veškeré derivátové transakce jsou kolateralizovány.

Devizové rezervy v korunovém vyjádření meziročně vzrostly především z důvodu externích toků (+79,3 mld. Kč) – externí toky pocházejí z nákupu/prodeje cizí měny klientům ČNB a klientských devizových depozit – a také v důsledku výnosu portfolií (+22,2 mld. Kč). Naopak, ke snižování rezerv přispíval odprodej jejich výnosů (-21,2 mld. Kč) a posílení koruny vůči většině rezervních měn (-22,1 mld. Kč). Za rok 2012 dosáhla jednotlivá portfolia následujících výnosů: euro 3,41 %; americký dolar 2,13 %; kanadský dolar 0,99 %; švédská koruna 1,79 % a australský dolar 5,35 %. Vážený průměr výnosů portfolií v rezervních měnách činil 2,96 %.

Akciová portfolia s benchmarkovými indexy MSCI Euro, S&P 500, FTSE 100 a Nikkei 225 spravují společnosti BlackRock a State Street Global Advisors. V roce 2012 byl schválen přesun části investic z indexu MSCI Euro do kanadského (S&P TSX) a do australského (S&P ASX 200) akciového indexu. Tímto bylo dosaženo větší shody měnové struktury akciových portfolií s měnovou strukturou úročených instrumentů, a tedy robustnější diverzifikace.

Na základě dohody o poskytnutí bilaterální půjčky Mezinárodnímu měnovému fondu uzavřené v březnu roku 2010 poskytla ČNB v průběhu roku 2012 na výzvu MMF tři tranše úvěru v úhrnném objemu 17,4 mil. EUR. Zároveň došlo k předčasnému splacení části jedné z tranší čerpaných v roce 2010, a to ve výši 10,8 mil. EUR. Celková velikost půjčky od začátku smluvního vztahu tak ke konci roku 2012 představovala zhruba 15,2 % celkového úvěrového rámce 1,03 mld. EUR. V roce 2012 vláda a následně bankovní rada ČNB schválily druhou bilaterální půjčku MMF, a to ve výši 1,5 mld. EUR. Bankovní rada souhlasila s půjčkou za podmínky, že Parlament České republiky schválí státní záruku za možné ztráty ČNB.

Srovnání celkového výnosu devizových rezerv za rok 2012 s předcházejícími obdobími

I ČNB jako banka státu

ČNB poskytuje státu a veřejnému sektoru dle zákona bankovní služby, tj. vedení účtů a provádění platebního styku. Klienty ČNB jsou především organizační složky státu, jako např. Česká správa sociálního zabezpečení, Úřad práce ČR a orgány Finanční správy a celní správy ČR. ČNB v roce 2012 vedla účty i podnikatelským subjektům, které byly příjemci dotací ze státního rozpočtu, příspěvkovým organizacím, státním fondům, a rovněž účty, které jsou napojené na rozpočet Evropské unie. Počet účtů vedených pro tyto klienty ke konci roku 2012 přesáhl 26 tisíc a denně se na nich uskutečnilo průměrně přes 200 tisíc transakcí.

ČNB je dlouhodobě zapojena do projektu Integrovaného Informačního Systému Státní Pokladny (IISSP). V roce 2012 se podílela zejména na vybudování systému rezervací peněžních prostředků pro rozpočtové výdaje organizačních složek státu, konkrétně na ověřování rezervace prostředků na realizaci platebních příkazů. V praxi to znamená, že platební příkazy organizačních složek státu, které jsou bezhotovostním výdajem státního rozpočtu (tj. výdajem s výjimkou výběru hotovostí, plateb kartou a poplatků), jsou před jejich zaúčtováním v účetním systému ČNB zaslány Ministerstvu financí. Tam se v rozpočtovém systému státní pokladny ověří, zda jsou na uvedený výdaj státního rozpočtu rezervovány prostředky, a teprve po potvrzení rezervace je platební příkaz realizován. Ve druhé polovině roku 2012 řada subjektů úspěšně otestovala funkčnost ověřování rezervací a od 1. ledna 2013 systém využívají všechny organizační složky státu.

Současně se ČNB podílela na přípravě rozsáhlé novely zákona o rozpočtových pravidlech, která společně s nabytím účinnosti dalších zákonů (zákon o finanční správě, zákon o celní správě) přinesla nejrozsáhlejší změny v soustavě účtů státní správy od počátku 90. let. V důsledku těchto změn ČNB k 1. lednu 2013 zrušila dvanáct tisíc stávajících účtů finančních a celních úřadů a nahradila je dvěma tisíci nových účtů. V prvním čtvrtletí 2013 pak v souladu s novelou zákona o rozpočtových pravidlech postupně otevřela sedm tisíc účtů obcím, krajům, dobrovolným svazkům obcí a některým dalším subjektům, například veřejným výzkumným institucím a veřejným vysokým školám.

II Podpora řízení likvidity státní pokladny

ČNB na denní bázi technicky zajišťuje zahrnutí zůstatků jednotlivých účtů státní pokladny pod tzv. souhrnný účet státní pokladny a úzce spolupracuje s Ministerstvem financí na řízení likvidity tohoto účtu. Souhrnný účet státní pokladny je definován zákonem o rozpočtových pravidlech, který vymezuje účty podléhající konsolidaci. Mezi tyto účty patří především příjmové a výdajové účty státního rozpočtu, účty finančních úřadů, účty státních finančních aktiv, účty fondů organizačních složek státu a účet řízení likvidity státní pokladny. Od 1. ledna 2013 došlo novelou zákona o rozpočtových pravidlech k významnému rozšíření účtů zahrnutých do souhrnného účtu státní pokladny a je také umožněno vedení souhrnných účtů v cizí měně. Souhrnný účet státní pokladny představuje základní nástroj efektivního řízení likvidity státu a financování salda státního rozpočtu, neboť umožňuje vyrovnávat mnohdy významné výkyvy v denních příjmech a výdajích státního rozpočtu. Denně ČNB ve spolupráci s Ministerstvem financí sestavuje odhad příjmů a výdajů na souhrnném účtu státní pokladny na aktuální den a tento odhad v průběhu dne porovnává se skutečnými toky peněžních prostředků na účtech státní pokladny. V případě vyšších příjmů nad výdaji je pak volná likvidita investována na peněžním trhu a naopak, v případě vyšších výdajů nad příjmy se Ministerstvo financí na peněžním trhu financuje prodejem státních pokladničních poukázek. Výsledkem je efektivní využití všech volných finančních zdrojů státní pokladny a zároveň pokrytí všech běžných výdajů státu. Díky systematickému řízení likvidity v průběhu celého obchodního dne se daří udržovat zůstatek na souhrnném účtu státní pokladny na konci dne na úrovni jen několika málo milionů, ačkoliv objem zaúčtovaných transakcí se denně pohybuje v řádech miliard korun.

II Podpora financování státního dluhu

V oblasti správy státního dluhu ČNB organizuje a realizuje pro Ministerstvo financí primární prodej krátkodobých i dlouhodobých státních dluhopisů a jejich administraci. V roce 2012 provedla ČNB 28 aukcí státních pokladničních poukázek se splatnostmi 3, 6, 9 a 12 měsíců při celkovém prodaném objemu 248 mld. Kč (bez nákupu do portfolia Ministerstva financí). V oblasti dlouhodobého dluhu se uskutečnilo 40 aukcí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů. Celkově se v těchto aukcích prodaly státní dluhopisy za 165 mld. Kč.

Ve funkci administrátora emisí ČNB v roce 2012 vyplatila kupóny držitelům státních dluhopisů u 18 emisí, jistiny u dvou maturujících emisí a postarala se o splacení, případně výplatu, kupónů u 7 emisí spořicích státních dluhopisů.

Ekonomický výzkum

Ekonomický výzkum v ČNB vytváří analytické a znalostní zázemí pro tvorbu měnové politiky, dohled nad finančním sektorem a udržování finanční stability a přispívá k profesionálnímu rozvoji zaměstnanců centrální banky. Je také nástrojem, který napomáhá budovat pozici ČNB v rámci ESCB a směrem k odborné domácí a zahraniční veřejnosti. Podrobné informace o výzkumných aktivitách lze najít na webové stránce ČNB v části „Ekonomický výzkum“.

V roce 2012 centrální banka publikovala osmnáct mezinárodně recenzovaných článků v řadách CNB Working Paper Series a CNB Research and Policy Notes a dvě čísla přehledové publikace Economic Research Bulletin. Prestižní odborné časopisy, jako je International Journal of Central Banking nebo Labour Economics, zveřejnily deset výzkumných prací odborníků ČNB. Na výzkumných projektech spolupracují s ekonomy ČNB i experti zahraničních centrálních bank, mezinárodních organizací a významných univerzit. Mezinárodní srovnání, relevance a kvalita výzkumných výstupů byla vyhodnocena v dokumentu Zpráva o ekonomickém výzkumu v ČNB v roce 2012.

Koordinátoři výzkumných projektů spolupracují na tvorbě měnové politiky při přípravě stanovisek k Situačním zprávám o ekonomickém vývoji a záznamů a protokolů z měnověpolitických jednání. Náměty z měnověpolitických diskuzí jsou zohledňovány při stanovování prioritních témat výzkumu. Výstupy výzkumných projektů jsou pravidelně využívány v dokumentech ČNB.

ČNB poosmé pořádala odbornou konferenci Research Open Day 2012, na které širší odborné veřejnosti představila výsledky svého ekonomického výzkumu. Na této konferenci se pravidelně uděluje cena „Economic Research Department Award“ za nejlepší výzkumnou práci. ČNB také uspořádala ve spolupráci s Českou společností ekonomickou, CERGE-EI a IES UK dva semináře, na kterých vystoupili Philippe Aghion (Harvard University) a Martin Čihák (Světová banka). Aktivně se účastnila pracovní skupiny Eurosystem Macroeprudential Research Network (MaRs), která se zaměřuje na zabudování modelů a ukazatelů finanční stability do rozhodovacího procesu centrálních bank, a zapojila se do činností nově vzniklé pracovní skupiny ESCB Competitiveness Research Network (CompNet), jejímž cílem je vyvinout konzistentní analytický rámec pro hodnocení konkurenceschopnosti jednotlivých evropských zemí.

Poradním orgánem bankovní rady ČNB v oblasti výzkumu je Výbor pro ekonomický výzkum. Jeho hlavním posláním je vypracovávat bankovní radě doporučení pro rozhodování o výzkumných projektech. Členy Výboru jsou významní zahraniční odborníci. Prezidentem Výboru byl v roce 2012 guvernér ČNB Miroslav Singer a předsedajícím (do konce listopadu) člen bankovní rady ČNB Lubomír Lízal, kterého od 1. prosince vystřídal člen bankovní rady Kamil Janáček.

Evropská a mezinárodní spolupráce

II Evropská centrální banka, Evropský systém centrálních bank a Evropská rada pro systémová rizika

Guvernér a viceguvernér ČNB se čtyřikrát ročně účastní zasedání Generální rady Evropské centrální banky (ECB), v níž jsou zastoupeny všechny centrální banky zemí EU. V roce 2012 se projednávaly dokumenty o makroekonomickém, měnovém a finančním vývoji ve světě a v EU, o fiskálním vývoji v zemích EU a fungování zemí v systému měnových kurzů ERM II. Jednalo se o variantách nekonvenční měnové politiky některých zemí mimo eurozónu a analýzách vnějších nerovnováh zemí EU. V souvislosti s projednáním pravidelné Konvergenční zprávy ECB proběhla diskuze ohledně metodiky výpočtu inflačního kritéria a kritéria dlouhodobých úrokových sazeb (včetně způsobu aplikace procedury při nadměrných nerovnováhách). Zástupci ČNB se rovněž aktivně podíleli na práci 13 výborů Evropského systému centrálních bank (ESCB) a řady podvýborů a pracovních skupin.

V rámci písemných konzultací k evropským předpisům, národním předpisům a materiálům ECB zpracovala ČNB 149 podkladů, z toho ve 42 případech uplatnila připomínky formou dopisu guvernéra prezidentovi ECB. ČNB s ECB konzultovala také novelu zákona o ČNB.

I v roce 2012 se Evropská rada pro systémová rizika (ESRB) věnovala analýze systémových rizik finančního trhu EU a implementaci nástrojů makrobezpečnostní politiky. Zabývala se návrhy na proticyklické kapitálové polštáře v předpisech kapitálové přiměřenosti CRD IV/CRR, problematickými půjčkami, financováním bank a makrobezpečnostními implikacemi bankovní unie. Byla schválena doporučení ESRB k financování bank a k fondům peněžního trhu. ČNB plnila v červnu a v prosinci vykazovací povinnost vyplývající z doporučení, která ESRB vydala v roce 2011. Tato doporučení se týkala poskytování úvěrů v cizích měnách a makrobezpečnostního mandátu národních autorit. ČNB také zpracovala 68 konzultací, z toho v 29 případech uplatnila připomínky.

II Vztahy k Radě EU, Výbor pro EU

ČNB nemá přímé zastoupení v Radě EU vyjma některých jejích poradních orgánů jako je např. Hospodářský a finanční výbor (EFC). Spolupracuje proto s věcně příslušnými rezorty a podílí se na koordinaci evropské agendy prostřednictvím Výboru pro EU (VEU), a to jak na vládní úrovni a úrovni náměstků, tak na úrovni pracovní. V rámci všech úrovní VEU se ČNB aktivně vyjadřovala k tématům, která se jí dotýkala, zejména v oblasti hospodářské a měnové unie a finančních trhů. Prioritní pozornost věnovala konceptu bankovní unie a souvisejícím opatřením (vytvoření jednotného dohledového mechanismu, změny v hlasování Evropského orgánu pro bankovníctví – EBA, krizové řízení v bankovním sektoru, kapitálová přiměřenost CRD IV a další).

II Mezinárodní měnový fond

Ve dnech 15.–27. února 2012 se uskutečnila v ČR mise MMF v rámci článku IV Dohody o MMF a v červenci MMF projednal a schválil zprávu o finančním sektoru ČR, která potvrdila zdraví finančního sektoru a dobře fungující dohled. Zpráva je k dispozici na webové stránce ČNB v části „O ČNB>ČNB v EU a mezinárodní vztahy>Vztahy k MMF + SB“.

V rámci mobilizace dodatečných finančních zdrojů přislíbily na jarním zasedání MMF členské státy bilaterální půjčky ve výši 430 mld. USD. První sada sedmi bilaterálních úvěrových dohod byla podepsána v říjnu v Tokiu při výročním zasedání MMF/SB. ČR se na těchto úvěrových příslibech bude podílet částkou 1,5 mld. EUR (více v kapitole Správa devizových rezerv).

Ve prospěch nejchudších zemí schválily členské státy poskytnutí 700 mil. SDR z omezeného prodeje zlata. Dne 14. listopadu 2012 rozhodla vláda ČR o přistoupení k této iniciativě ve výši 2,85 mil. SDR. Poskytnutí dalších 1,75 mld. SDR odsouhlasila Výkonná rada MMF 28. října 2012. Generální ředitelka Christine Lagardeová požádala ČR o souhlas s příspěvkem ve výši 7,37 mil. SDR.

Na národní úrovni pokračovalo schvalování reformy kvót a správy MMF z roku 2010. Vláda schválila navýšení kvóty ČR 3. října 2012. Požadovanou většinu získala reforma kvót 9. listopadu 2012.

Představitelé Rakouska, Běloruska, České republiky, Maďarska, Kosova, Slovenska, Slovinska a Turecka podepsali 11. července 2012 konstituční dohodu zemí střední a východní Evropy. Nová konstituce začala působit od 1. listopadu 2012. Poprvé v novodobé historii má ČR v období 2012–2014 zastoupení na úrovni druhého alternáta výkonného ředitele a následně získá právo zastávat po dobu jednoho dvouletého období i funkci výkonného ředitele.

II Aktivita ČNB v dalších mezinárodních organizacích

Guvernér ČNB se účastnil pravidelných setkání guvernérů členských zemí Banky pro mezinárodní platby (BIS). Zástupce měla ČNB i na pravidelném setkání viceguvernérů, na vybraných jednáních Central Bank Governance Group a Basilejské konzultační skupiny (Basel Consultative Group – BCG), která je součástí Basilejského výboru pro bankovní dohled. Na expertní úrovni se ČNB zapojila do aktivit Pracovní skupiny pro měnovou politiku ve střední a východní Evropě. ČNB se dále pravidelně účastní jednání řady pracovních orgánů Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), zejména Výboru pro hospodářskou politiku a Výboru pro finanční trhy. Zástupci ČNB také participovali na výročním zasedání Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD).

I Zahraniční technická pomoc

V roce 2012 se uskutečnilo celkem 38 akcí, jimiž ČNB poskytuje odbornou asistenci zahraničním partnerům. Deseti seminářů se zúčastnilo 180 expertů ze 36 centrálních bank, resp. dohledových institucí, do 22 konzultací se zapojilo 143 účastníků z 16 centrálních bank, zejména Arménie, Ázerbájdžánu, Černé Hory, Filipín, Indonésie, Kazachstánu, Ruska, Srbska a Ukrajiny. ČNB poskytovala expertní pomoc ve formě konzultací a lektorských vystoupení i v zahraničí. V rámci ESCB pokračovala v realizaci projektu přípravy centrální banky Srbska na vstup do ESCB v oblasti měnové politiky a měnových operací. Společně s Deutsche Bundesbank se ČNB podílí na realizaci projektu Evropské komise pro centrální banku Srbska v oblasti řízení lidských zdrojů.

V rámci ESCB ČNB uspořádala 9 vzdělávacích akcí pro celkem 128 účastníků (z toho ze zahraničí 116). Naopak akcí ESCB v zahraničí se účastnilo 42 zaměstnanců ČNB.

Řízení a organizace

3

Ctila národní tradice a zároveň byla nezávislá a pokroková. Svou schopností vyprávět příběhy prostého lidu podporovala českou národní hrdost.

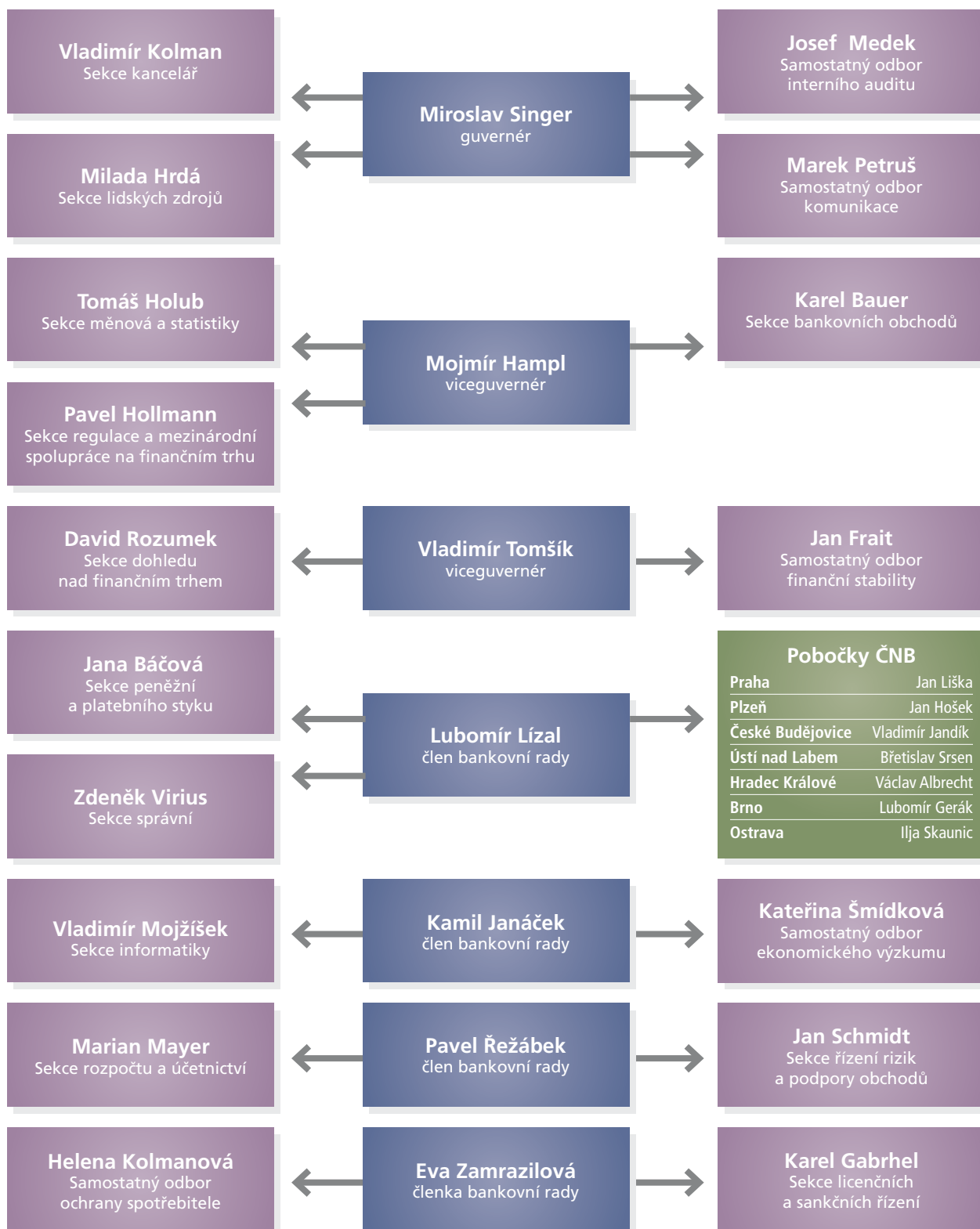
BOŽENA NĚMCOVÁ

(4. února 1820, Vídeň – 21. ledna 1862, Praha)

Česká spisovatelka považovaná za zakladatelku novodobé české prózy. Do české literatury vstoupila básněmi *Ženám českým*, *Moje vlast* a *Slavné ráno*. Zajímal se o folklór a lidové tradice, vrchol jejího díla tvoří povídky a rozsáhlejší prózy z vesnického prostředí, ale také lidové pohádky. Dílo Boženy Němcové spoluputovní vrcholné období českého národního obrození. Jejího pohřbu se zúčastnily tisíce lidí. Je pochovaná na vyšehradském hřbitově.

Řízení a organizace

I Organizační schéma k 31. 12. 2012

Organizační strukturu ČNB tvoří ústředí se sídlem v Praze a sedm regionálních poboček v Praze, Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem, Hradci Králové, Brně a Ostravě.

ČNB má dvoustupňový systém řízení. Zásadní rozhodnutí týkající se plnění hlavního cíle ČNB, kterým je péče o cenovou stabilitu, a dalších úkolů v souladu s vymezenou působností ČNB přijímá bankovní rada. Výkon rozhodnutí bankovní rady a odpovědnost za řízení běžného chodu banky jsou delegovány na ředitele sekcí, samostatných odborů a poboček.

II Bankovní rada

Jako nejvyšší řídicí orgán ČNB přijímá svá rozhodnutí kolektivně, prostou většinou hlasů. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího. Kromě kolektivního řízení a rozhodování jednotliví členové bankovní rady dohlížejí na činnosti prováděné v působnosti organizačních útvarů banky podle vymezení stanoveného bankovní radou (viz organizační schéma ČNB).

S účinností od 1. prosince 2012 jmenoval prezident republiky na druhé šestileté funkční období viceguvernéry ČNB Mojžíra Hampla a Vladimíra Tomšíka. V této souvislosti rozhodla bankovní rada o novém rozdělení kompetencí členů bankovní rady při dohlázení na činnosti prováděné organizačními útvary ústředí a pobočkami ČNB (viz organizační schéma ČNB).

II Ředitelé sekcí a samostatných odborů ústředí a ředitelé poboček

Tito vedoucí zaměstnanci ČNB plní rozhodnutí bankovní rady a odpovídají v rámci strategie rozvoje ČNB a koncepcí pro jednotlivé oblasti působnosti ČNB za provádění činností jimi řízených organizačních útvarů vymezených Organizačním řádem ČNB.

Určují cíle a úkoly podřízeným zaměstnancům a zajišťují vůči nim výkon práv a povinností zaměstnavatele vyplývajících z pracovněprávních vztahů. Jejich pravomoci a odpovědnosti se vztahují nejen k přímému řízení, ale též k metodickému řízení činností v jejich kompetenci, ke spolupráci s ostatními organizačními útvary banky a s externími partnery v tuzemsku a v zahraničí a k předkládání návrhů na řešení otázek zásadního významu bankovní radě.

II Ústředí

Organizačními útvary ústředí ČNB jsou sekce, které se dále člení na odbory, a samostatné odbory. V oblastech působnosti vymezené jim Organizačním řádem ČNB zajišťují provádění hlavních a podpůrných činností banky a metodické řízení v rámci ústředí i ve vztahu k pobočkám. Při výkonu činností a plnění rozhodnutí bankovní rady, které spadají do působnosti více organizačních útvarů a závisejí na jejich úzké a efektivní spolupráci, jsou využívány koordinační a poradní orgány – výbory, komise a projekční týmy.

Kompetence ČNB a jejich jednotlivých organizačních útvarů byly během roku 2012 doplněny a upraveny na základě některých zákonných úprav a s cílem racionalizace a zefektivnění činností ČNB.

Zajištění povinností vyplývajících pro ČNB ze zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, účinného od 1. července 2012, koordinoval projekční tým zřízený od června 2011 pro tento účel bankovní radou a složený z vedoucích zaměstnanců všech dotčených organizačních útvarů banky. Od ministra vnitra ČNB získala „Cenu za nejlepší komunikaci se systémem základních registrů“ za přínos k rozvoji informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě za rok 2012. Ministr ČNB ocenil za velmi aktivní přístup při připojování a náběhu systému a také za podíl na testování a pilotním provozu základních registrů.

V návaznosti na zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření a zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření přijala ČNB opatření k rozšíření dohledu nad finančním trhem o dohled v oblasti nabízení a zprostředkování důchodového spoření a doplňkového penzijního spoření s účinností od 1. ledna 2013.

Bankovní rada vymezila ředitelům sekce regulace a mezinárodní spolupráce na finančním trhu a sekce dohledu nad finančním trhem kompetenci společně rozhodovat o nutnosti promítnutí pokynů a doporučení vydaných evropskými orgány dohledu do podmínek ČNB.

Bankovní rada rozhodla o novém organizačním uspořádání sekce peněžní a platebního styku, v níž došlo k redukci počtu odborů ze tří na dva, a upřesnila působnost samostatného odboru finanční stability při zpracování analýz a koncepčních návrhů v oblasti finanční stability a makroobezřetnostní politiky.

II Pobočky

Pobočky ČNB zastupují banku v regionu své působnosti a jsou kontaktními místy pro styk ČNB s orgány státní správy a samosprávy a s právníckými a fyzickými osobami, které mají sídlo, resp. bydliště, v daném regionu, jestliže jednají s ČNB na základě relevantních právních předpisů. Tím není dotčeno oprávnění uvedených subjektů jednat s ústředím ČNB v Praze.

K hlavním činnostem poboček patří správa zásob peněz (s výjimkou poboček České Budějovice a Ústí nad Labem), vedení účtů státního rozpočtu a dalších klientů ČNB v působnosti pobočky a provádění platebního styku pro ně. Ve vymezeném rozsahu provádějí dohled a devizovou kontrolu vůči subjektům finančního trhu včetně dohledu v oblasti ochrany spotřebitele. Provádějí sběr, kontrolu a zpracování dat pro konjunkturální šetření. Přijímají podněty, dotazy a upozornění veřejnosti a v určené působnosti je vyřizují.

Lidské zdroje

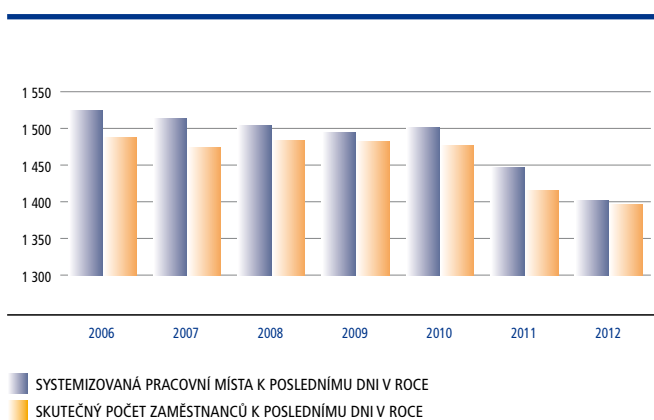
V řízení lidských zdrojů se ČNB zaměřuje na neustálé zvyšování odbornosti a vzdělání a dbá na vhodné složení zaměstnanců, což je důležité k udržení tradiční důvěryhodnosti instituce.

II Počet pracovních míst a zaměstnanců

V roce 2012 doznívala rozsáhlá plošná reorganizace, která probíhala v roce 2011, a její přímé dopady se projevily ještě v prvních měsících následujícího roku. Podle potřeby jednotlivých organizačních útvarů pak probíhaly průběžně dílčí reorganizace, jejichž cílem bylo zefektivnění činností a optimalizace procesů v ČNB, což mělo svůj pozitivní dopad i na celkové snížení ročních mzdových nákladů.

K 31. prosinci 2012 pracovalo v ČNB 1 396 zaměstnanců, tedy o 19 méně než na konci roku 2011. V roce 2012 do ČNB nastoupilo 82 nových zaměstnanců. Pracovní poměr k ČNB ukončilo 83 zaměstnanců, z nichž část odešla například do starobního důchodu a část ukončila pracovní poměr v důsledku organizačních změn. Celková míra fluktuace činila 5,9 %. Průměrná délka hlavního pracovního poměru v ČNB k 31. prosinci 2012 trvala 13,6 let a oproti roku 2011 (13,3 let) se mírně zvýšila.

Počet zaměstnanců a počet systemizovaných pracovních míst

II Nábor a výběr zaměstnanců

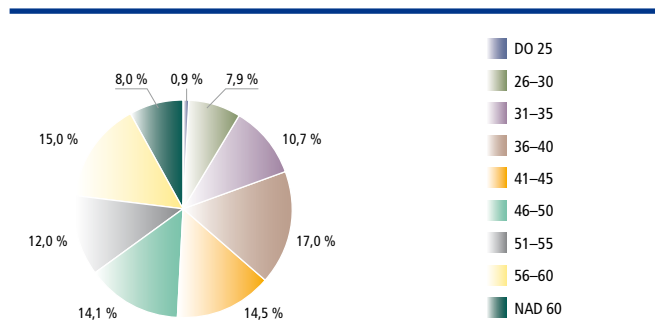
ČNB jako garant udržení cenové stability a zabezpečení dohledu nad finančním trhem soustavně vyhledává pro kvalitní plnění těchto úkolů kvalifikované zaměstnance. Při obsazování volných pracovních míst proto oslovuje a přijímá jak zkušené odborníky, tak i perspektivní zaměstnance, jejichž potenciál poté rozvíjí podle aktuálních potřeb. Využívá přitom vnější výběrová řízení i přímé oslovování osob z evidence zájemců o zaměstnání v ČNB. Jako účinná metoda získávání nových zaměstnanců se osvědčilo zveřejňování nabídek pracovních míst inzercí v denním tisku (např. HN, MF Dnes) a na specializovaných internetových portálech (např. Jobs.cz).

II Složení zaměstnanců z hlediska vzdělání, věku a zastoupení žen a mužů

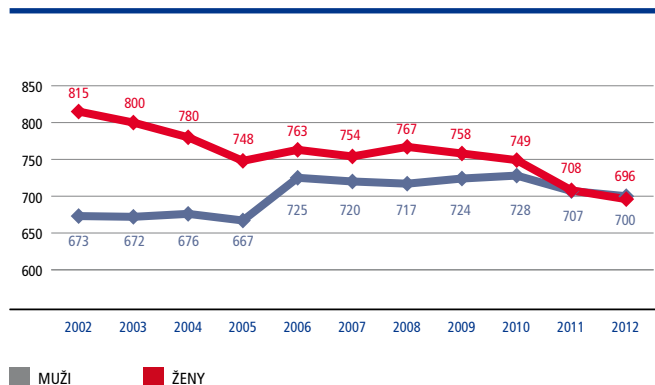
ČNB klade neustálý důraz na rovnost příležitostí pro všechny zaměstnance i uchazeče, což se odráží ve struktuře zaměstnanců. Povaha cílů a úkolů ČNB se promítá do zastoupení zaměstnanců v jednotlivých vzdělanostních kategoriích. Z celkového počtu zaměstnanců ČNB činil v roce 2012 podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců 53,9 %, podíl zaměstnanců s vyšším odborným vzděláním nebo se středoškolským vzděláním ukončeným maturitou (včetně učebních poměrů s maturitou) 36,5 % a podíl zaměstnanců s učebním poměrem bez maturity nebo se základním vzděláním 9,6 %.

Věková struktura zaměstnanců je dlouhodobě stabilní. Zaměstnanci jsou v jednotlivých věkových kategoriích zastoupeni rovnoměrně, což zajišťuje optimální skladbu pracovních týmů a minimalizuje rizika vyplývající z generační obměny zaměstnanců. Průměrný věk zaměstnanců ČNB oproti roku 2011 (44,88 roku) mírně stoupl na 45,03 roku. Rovněž zastoupení mužů a žen v ČNB je téměř vyrovnané.

Věková struktura zaměstnanců k 31. 12. 2012

Zastoupení mužů a žen

II Motivační systém

Mzdový systém spolu s hodnocením zaměstnanců, které probíhá vždy na konci roku a je navázané na odměny za výsledky práce, je základem pro zvyšování kvality a výkonnosti zaměstnanců. Další nedílnou součástí systému motivace je pravidelné poskytování zpětné vazby vedoucími zaměstnanci v rámci pracovních týmů. Vedoucí zaměstnanci, jakožto správci mzdových prostředků svého útvaru, jsou v rámci nastaveného systému motivováni k průběžnému zefektivňování činností a optimalizaci všech procesů útvaru.

Náklady na zaměstnance, které zahrnují mzdové náklady včetně náhrad při dočasné pracovní neschopnosti, zákonné odvody pojistného a ostatní sociální náklady (připojištění, zdravotní péče a stravování), náklady na vzdělávání a zaměstnanecké benefity, dosáhly v roce 2012 objemu 1 199 mil. Kč a oproti předchozímu roku poklesly o 3,2 %. Tento pokles byl především důsledkem zmenšení objemu mzdových prostředků a sociálních nákladů v souvislosti s meziročním snížením počtu zaměstnanců. V roce 2012 se tak projevil efekt reorganizace, která probíhala v roce 2011 a dobíhala ještě na počátku následujícího roku.

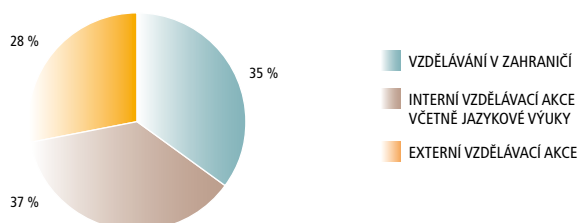
Členům bankovní rady byly vyplaceny mzdy v tomto objemu

	Hrubá mzda v Kč ^{/1}	Čistá mzda v Kč ^{/2}
Miroslav Singer	4 554 372	3 693 313
Mojmír Hampl	3 653 124	2 927 252
Vladimír Tomšík	3 632 574	2 858 137
Kamil Janáček	3 046 034	2 359 578
Lubomír Lízal	3 050 141	2 387 909
Pavel Řežábek	3 062 236	2 398 190
Eva Zamrazilová	3 088 015	2 460 314

^{/1} – Hrubá mzda zahrnuje základní mzdu, náhrady mezd za dovolenou, odměny za výsledky práce a mzdové zvýhodnění za práci ve dnech pracovního klidu.

^{/2} – Čistá mzda je hrubá mzda po odečtení pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a daně z příjmu a připočtení slevy na dani na poplatníka a daňového zvýhodnění na vyživované dítě u těch členů bankovní rady, kteří o uplatnění slevy požádali.

Struktura nákladů na vzdělávání

II Profesionální rozvoj zaměstnanců ČNB

Profesionální rozvoj zaměstnanců je významnou součástí efektivního řízení lidských zdrojů. Probíhá v rámci vzdělávacího systému a je realizován formou interního vzdělávání organizovaného v ČNB, prostřednictvím externích organizací v tuzemsku (včetně studia na vysokých školách) a zahraničního vzdělávání. Celkové náklady na profesionální rozvoj zaměstnanců v roce 2012 dosáhly výše 27 mil. Kč.

V rámci interního vzdělávání ČNB připravovala nové zaměstnance, vzdělávala specialisty a manažery. Důraz se kladl především na prohloubení znalostí v jednotlivých oblastech činnosti ČNB a seznámení s novými legislativními normami a regulačními předpisy. V návaznosti na přijetí nového Občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích se uskutečnila série přednášek autorů této normy. Na lektorském zabezpečení odborných seminářů pro dohledové útvary se podílely přední auditorské firmy (Ernst&Young, KPMG) a rovněž experti dohledových útvarů, kteří i tímto způsobem předávali znalosti získané na odborných zahraničních akcích. Krátkodobé externí vzdělávací akce pořádané formou seminářů a workshopů sloužily jak k získání informací týkajících se nových právních předpisů, tak i novinek uplatňovaných v praxi. Formou externího vzdělávání probíhalo i školení specialistů v oblasti IT.

Zahraniční vzdělávání tvoří nejdůležitější složku vzdělávacího systému, a to jak z hlediska významu, tak i kvality získaných informací a vědomostí. Důležitou úlohu zde sehrává i spolupráce s partnerskými centrálními bankami a možnost absolvování vzdělávacích akcí pořádaných Mezinárodním měnovým fondem, Joint Vienna Institute a Financial Stability Institute. K významným vzdělávacím akcím patřily semináře a workshopy zaměřené na oblast finanční stability, ekonomického modelování, vývoje finančních trhů a výuka metodiky při zavádění nových statistických manuálů MMF. Pokračovalo aktivní zapojení ČNB do vzdělávání v rámci Evropského systému centrálních bank, a to nejen účastí na vzdělávacích akcích, ale i organizováním seminářů v ČNB, kterých se zúčastňují zaměstnanci ostatních centrálních bank EU. V oblasti regulace a dohledu nad finančním trhem byly podstatné semináře organizované evropskými orgány dohledu ESMA, EBA, EIOPA. Významnou součástí odborného vzdělávání zaměstnanců bylo rozšíření znalostí a zkušeností formou konzultací a krátkodobých studijních pobytů mezi zaměstnanci centrálních bank a institucí regulace a dohledu nad finančním trhem v rámci EU.

Jazyková výuka v ČNB probíhala různými formami, především pravidelnou jazykovou výukou, intenzivními jazykovými kurzy a doplňkově i prostřednictvím e-learningu. Cílem bylo zejména prohloubení znalostí odborné terminologie a komunikačních schopností. Pozornost se i nadále zaměřovala na plnění kvalifikačních požadavků pro profese, které mají splnění jazykových kvalifikací v ČNB předepsáno. Celkem prokázalo jazykovou kvalifikaci některou ze standardizovaných jazykových zkoušek 50 % z celkového počtu zaměstnanců.

Vztahy s veřejností

4

Otec národa, který nastartoval cestu od rakouského zlatého k české koruně. Položil základní kámen českého sebeuvědomění, jež dodnes ctíme.

FRANTIŠEK PALACKÝ

(14. června 1798, Hodslavice – 26. května 1876, Praha)

Český historik, politik, spisovatel a organizátor veřejného kulturního a vědeckého života v soudobé Praze. Je považován za zakladatele moderního českého dějepisectví, má přezdívku Otec národa. V roce 1861 byl zvolen do českého sněmu a v témže roce jej císař František Josef I. jako prvního Čecha nešlechtického původu jmenoval doživotním členem Panské sněmovny. V roce 1868 položil základní kámen ke stavbě Národního divadla.

Externí komunikace

Náplní komunikace s veřejností se v roce 2012 stalo výročí 20 let od vzniku české měny a České národní banky. ČNB se stala centrální bankou České republiky rozdělením dřívější Státní banky československé 1. ledna 1993. Přestože samostatná česká měna – koruna česká (Kč) – vznikla de iure již od 1. ledna 1993, teprve až po provedení měnové odluky 8. února 1993 byla skutečně uvedena do oběhu.

ČNB zahájila v roce 2012 jeden ze stěžejních projektů připravený k výročí 20 let ČNB a české měny – originální a neotřelou interaktivní výstavu určenou zejména pro žáky vyšších ročníků základních škol s názvem „20 let chráníme českou korunu“. Jejím cílem je ukázat, jak ČNB už dvacet let pečuje o českou měnu. Tato výstava je dalším příspěvkem centrální banky ke zvyšování finanční gramotnosti občanů ČR, má rozšířit jejich povědomí o českých platidlech a ochranných prvcích a zejména školáky má přimět k zamyšlení nad významem peněz, ekonomickými pojmy jako inflace a přivést je tak blíže k matematice a ekonomii.

Výstavu tvoří sada pěti interaktivních her, které zábavnou formou představují hlavní činnosti centrální banky a její roli v ekonomice. Hry se ovládají dotykem prstů na obrazovce nebo pohybem vlastního těla. Návštěvníci tak mohou vlastníma rukama držet inflaci na cílové dvouprocentní hranici a řídit oběh peněz nebo prověřit svoji znalost ochranných prvků bankovek.

Výstava se v roce 2012 představila v Ostravě a Brně. Pro rok 2013 bylo plánováno její zastavení v Ústí nad Labem, Hradci Králové, Plzni, Českých Budějovicích a v Praze. Do poloviny března 2013 si na centrálního bankéře na výstavě zahrálo deset tisíc návštěvníků. Tato interaktivní výstava je ústředním prvkem vzdělávací kampaně „20 let chráníme českou korunu“, která dále obsahuje webovou stránku www.chranimekorunu.cz a zvláštní stránku na Facebooku. Školní týmy navíc mohly od listopadu 2012 až do května 2013 soutěžit o jedinečnou exkurzi do výroby českých mincí v Jablonci nad Nisou, a to sbíráním bodů při hraní interaktivních her buď přímo na výstavě, nebo na webu.

Průvodci projektu interaktivní vzdělávací výstavy jsou Lev a Světloňoš, postavy ze sousoší, které je už od konce 30. let minulého století umístěno na střeše nynější budovy ČNB v Praze v ulici Na Příkopě. Tyto postavy zosobňují poslání centrální banky, Lev je silný a majestátní symbol fyzické ochrany české koruny a Světloňoš je moudrý a prozíravý strážce cen, finanční stability a dodržování pravidel hry na finančním trhu.

S postavami Lva a Světloňose se veřejnost setkává také na oficiální webové stránce ČNB www.cnb.cz, která je hlavním nástrojem on-line komunikace centrální banky s širokou i odbornou veřejností. V roce 2012 web ČNB sledovalo každý měsíc v průměru 217 tis. uživatelů, kteří zobrazili 1,4 mil. stránek (počítáno bez kurzových lístků).

V předvečer dvacetiletého jubilea ČNB představila logo z dílny Jana Solperry, s nímž se bude veřejnost setkávat na oficiálních materiálech banky až do konce roku 2013. Jubilejní logo je inspirováno grafickými symboly české měny, kruh nuly v číslici 20 připomíná tvar mincí a obdélník pod číslem balíček bankovek. Dvacetiletí českých peněz připomíná také publikace České bankovky a mince 1993–2012 bývalého ředitele sekce peněžní v ČNB Leopolda Surgy, která byla představena na konci října 2012.

Česká národní banka v roce 2012 pokračovala v otevřeném a srozumitelném informování laické i odborné veřejnosti o plnění svého zákonného mandátu. Prostřednictvím webové stránky www.cnb.cz se veřejnost dozvíдалa výsledky pravidelných měnověpolitických zasedání bankovní rady a získávala aktuální informace z oblasti peněžního oběhu, finanční stability a dohledu nad finančním trhem, kurzů měn, ochrany spotřebitele na finančním trhu a o dalších tématech. Na tiskových konferencích členů bankovní rady ČNB informovala vedle měnověpolitických témat také o závěrech Zprávy o finanční stabilitě a statistice padělaných bankovek a mincí, které byly v uplynulém roce zadrženy na českém území. Záznamy všech těchto akcí jsou pro veřejnost dostupné na webové stránce ČNB a prostřednictvím video-serveru YouTube.

ČNB patří k nejvíce otevřeným a transparentním centrálním bankám a s tím souvisí i využívání nejnovějších komunikačních prostředků a technologií. V rámci sociálních médií ČNB například jako jedna z prvních centrálních bank v EU začala v září 2009 využívat sociální síť Twitter a od roku 2011 aktivně působí i na YouTube. Od podzimu 2012 mohou lidé najít odkazy na články, videa, fotografie a další informace o činnosti ČNB také na její oficiální stránce na sociální síti Facebook. Na počátku roku 2012 ČNB představila svou první oficiální aplikaci pro mobilní zařízení nazvanou „České peníze“, která umožňuje detailní prohlížení českých bankovek a mincí a jejich ochranných prvků v mobilních zařízeních s operačním systémem iOS. Od počátku roku 2013 je tato aplikace dostupná také pro uživatele mobilních zařízení s operačním systémem Android.

Každodenní součástí komunikace ČNB jsou také odpovědi na dotazy a stížnosti veřejnosti formou telefonických hovorů, e-mailů a dopisů. Prostřednictvím služby Informační servis ČNB jich banka vyřídila celkem 6 055 (1 317 telefonických dotazů a 3 935 elektronických a 803 písemných podání). Díky přeměrování většiny rutinních hovorů na automatickou spojovatelku, která je k dispozici nepřetržitě a pro více volajících najednou,

počet telefonátů oproti roku 2011, kdy dosahoval téměř 6 000, výrazně klesl. Snížil se i počet elektronických podání (o 562), protože příjem těchto podání se koncentroval především do webového formuláře. Naopak počet písemných podání vzrostl o více než sto.

Finanční vzdělávání

Finanční vzdělávání je nedílnou součástí komunikace ČNB s širokou veřejností. Hlavní pozornost se v roce 2012 soustředila na interaktivní vzdělávací výstavu „20 let chráníme českou korunu“, která promlouvá zejména k žákům vyšších ročníků základních škol. Široká veřejnost nacházela praktické rady a další informace nezbytné pro správné nakládání s osobními informacemi na webové stránce ČNB www.cnbprovsechny.cnb.cz. Pokračovaly i dříve započaté aktivity centrální banky oslovující učitele, žáky nebo seniory a také projekty finančního vzdělávání organizované pobočkami ČNB v regionech, mezi něž se řadí například spolupráce se Slezskou univerzitou Opava, Obchodně podnikatelskou fakultou v Karviné a Masarykovou univerzitou v Brně, fakultou Ekonomicko-správní.

Expozice

Expozice ČNB, umístěná v prostorách bývalého safesového trezoru v hlavní budově, zavřela 11. rok od svého otevření pro veřejnost. Za toto období stálou výstavu „Lidé a peníze“ navštívilo přes 167 tisíc registrovaných návštěvníků, převážně žáků základních a studentů středních i vysokých škol. Moderní audiovizuální technika a 65 vitrín nabízí ojedinělý souhrn informací o vývoji platidel a měnové politiky na území našeho státu, a to jak pro odborníky, tak pro širokou veřejnost. Vzhledem k unikátnímu prostředí se zde konají také setkání s oficiálními tuzemskými a zahraničními návštěvami a natáčejí se tu i rozhovory s vedoucími představiteli banky a televizní pořady s ekonomickou tematikou. Otevřeno je od úterý do pátku, prohlídky začínají v 9:00, 11:00 a 13:30 hodin, ve čtvrtek také v 16 hodin. Další informace lze nalézt na webové stránce ČNB v části „Lidé a peníze“.

Odborná knihovna

Odborná knihovna slouží zaměstnancům ČNB i odborné veřejnosti. Nabízí výpůjční, poradenské, referenční, bibliograficko-informační a rešeršní služby (vyhledávání informací ze všech dostupných informačních zdrojů). Vysoce specializovaný fond a řada přístupů do elektronických zdrojů umožňují uživatelům získat informace především z oblasti bankovníctví a ekonomie obecně, práva, výpočetní techniky a okrajově z některých dalších oborů. Knihovna ve svých fondech uchovává a zpřístupňuje více než 69 000 svazků publikací a 700 titulů periodik, velké množství vědeckých a výročních zpráv a ostatních publikací (materiály bank, brožury atd.). Elektronický katalog je budován v rámci knihovnického informačního systému T Series a je integrován do Jednotné informační brány, kterou provozuje Národní knihovna České republiky. Uživatelům knihovny je k dispozici vstup do sítě internet prostřednictvím pevného připojení i zabezpečené bezdrátové sítě WiFi. Knihovna je otevřena od pondělí do čtvrtka od 9 do 17 hodin, v pátek od 9 do 15 hodin. Veškeré informace včetně elektronického katalogu jsou dostupné na webové stránce ČNB v části „Odborná knihovna ČNB“. Komunikovat s knihovnou je možné rovněž prostřednictvím elektronické pošty na adrese lib@cnb.cz.

Archiv

Archiv ČNB pečuje o archiválie, jejichž původcem je ČNB a její právní předchůdci. Archivní fondy nabízejí ojedinělý pohled do politických, hospodářských, sociálních, ale i kulturních dějin českých zemí a střední Evropy. Archiv ČNB mimo jiné poskytuje své archivní dokumenty také pro výstavní účely, například pro společnou výstavu Národního technického muzea a Velvyslanectví USA v Praze pod názvem „Rezidence Otto Petschka – Dvě tváře velkopodnikatelské vily“, která byla zahájena dne 28. listopadu 2012.

Badatelna Archivu ČNB je otevřena celoročně po předchozí konzultaci. Všem zájemcům o informace nebo o studium v Archivu ČNB je určena e-mailová adresa archiv@cnb.cz a webová stránka „O ČNB>Archiv ČNB“.

Kongresové centrum

Prostory kongresového centra v památkově chráněném objektu bývalé Plodínové burzy se již tradičně využívají pro setkání nejvyššího vedení ČNB s představiteli centrálních bank jiných států, s poslanci a senátory Parlamentu ČR, zástupci institucí finančního trhu, zaměstnaneckých a odborových svazů, analytiky a novináři. Odborné útvary banky zde pořádají konference, přednášky, prezentace, semináře, jednání výborů a pracovních skupin ECB, pravidelné čtvrtletní zkoušky pojišťovacích zprostředkovatelů a různá školení. Také pro externí partnery, kteří zde pořádají jak odborné, tak společenské akce, patří kongresové centrum díky prostorové variabilitě a modernímu technickému vybavení mezi nejvyhledávanější prostory v Praze. Konalo se zde např. 20. Evropské bankovní a finanční fórum, konference Mont Pelerin Society for Czech Academia & Business nebo třídní setkání Directors General of the National Statistical Institutes. Další informace lze nalézt na webové stránce „O ČNB>Organizační struktura>Sídlo ústředí ČNB“.

Hospodaření ČNB

5

U nás doma zpočátku nedoceněna, následně dobyla celý svět. Umění vyvážené zlatem v hrdle a poctivou pílí je pevnou měnou, kterou nikdo nezpochybní.

EMA DESTINNOVÁ

(26. února 1878, Praha – 28. ledna 1930, České Budějovice)

Světověznámá česká operní pěvkyně a všestranně vzdělaná osobnost. Svou kariéru úspěšně zahájila v Berlíně, po deseti letech získala angažmá v Metropolitní opeře v New Yorku, kde zpívala například po boku Enrica Carusa. V roce 1918 se Destiniová opět vrátila na české scény a všude slavila úspěchy. Na konci koncertů zpívala českou národní hymnu Kde domov můj, kde vlast je má..., čímž vyjadřovala na svých vystoupeních národní manifest.

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Bankovní radě České národní banky:

- I. Ověřili jsme účetní závěrku České národní banky k 31. prosinci 2012 uvedenou na příloženém CD-ROM, ke které jsme 20. března 2013 vydali výrok následujícího znění:

„Ověřili jsme příloženou účetní závěrku České národní banky, sestavenou k 31. prosinci 2012 za období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2012, tj. rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu, včetně popisu používaných významných účetních metod. Údaje o České národní bance jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Odpovědnost vedení účetní jednotky za účetní závěrku

Vedení České národní banky je odpovědné za sestavení účetní závěrky a za věrné zobrazení skutečností v ní v souladu s účetními předpisy platnými v České republice a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naším úkolem je vydat na základě provedení auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně toho, jak auditor posoudí rizika, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlídně k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení účetní závěrky a věrné zobrazení skutečností v ní. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit zahrnuje též posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením společnosti i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace jsou dostatečné a vhodné a jsou přiměřeným základem pro vyjádření výroku auditora.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka ve všech významných souvislostech věrně a poctivě zobrazuje aktiva, pasiva a finanční situaci české národní banky k 31. prosinci 2012 a výsledky jejího hospodaření za období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2012 v souladu s účetními předpisy platnými v České republice.“

A member firm of Ernst & Young Global Limited
Ernst & Young Audit, s.r.o. with its registered office at Karlovo náměstí 10, 120 00 Prague 2,
has been incorporated in the Commercial Register administered by the Municipal Court
in Prague, Section C, entry no. 88504, under identification No. 26704153.

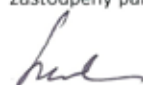

- ii. Ověřili jsme též soulad výroční zprávy s výše uvedenou účetní závěrkou. Za správnost výroční zprávy je zodpovědný statutární orgán. Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření stanovisko o souladu výroční zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsme provedli v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných souvislostech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Účetní informace obsažené ve výroční zprávě v kapitole 5 „Hospodaření ČNB“ jsme sesouhlasili s informacemi uvedenými v účetní závěrce k 31. prosinci 2012. Jiné než účetní informace získané z účetní závěrky a z účetních knih společnosti jsme neověřovali. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle našeho názoru jsou účetní informace uvedené ve výroční zprávě ve všech významných souvislostech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

Ernst & Young Audit, s.r.o.
oprávnění č. 401
zastoupený partnerem

Magdalena Soucek
auditor, oprávnění č. 1291

20. března 2013
Praha, Česká republika

A member firm of Ernst & Young Global Limited
Ernst & Young Audit, s.r.o. with its registered office at Karlovo náměstí 10, 120 00 Prague 2,
has been incorporated in the Commercial Register administered by the Municipal Court
in Prague, Section C, entry no. 88504, under Identification No. 26704153.

Účetní výkazy

(v mil. Kč)

AKTIVA	31. 12. 2012	31. 12. 2011
1. Zlato	702	755
2. Pohledávky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu	55 335	57 337
3. Pohledávky vůči zahraničí včetně cenných papírů	813 138	758 856
3.1. Vklady v zahraničních peněžních ústavech a institucích	110 768	71 767
3.2. Cenné papíry	607 114	634 315
3.3. Ostatní pohledávky vůči zahraničí	95 256	52 774
4. Pohledávky vůči tuzemským bankám	0	3 500
5. Hmotný a nehmotný majetek	4 182	4 413
5.1. Hmotný majetek	4 145	4 390
5.2. Nehmotný majetek	37	23
6. Ostatní aktiva	4 961	7 245
6.1. Ostatní finanční aktiva	3 999	3 883
6.2. Ostatní	962	3 362
AKTIVA CELKEM	878 318	832 106
PASIVA	31. 12. 2012	31. 12. 2011
1. Bankovky a mince v oběhu	422 707	411 953
2. Závazky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu	42 697	44 830
3. Závazky vůči zahraničí	4 360	4 984
3.1. Přijaté úvěry ze zahraničí	3 726	4 818
3.2. Ostatní závazky vůči zahraničí	634	166
4. Závazky vůči tuzemským bankám	383 642	389 520
4.1. Přijaté úvěry	241 902	328 046
4.2. Rezervy bank	44 301	50 317
4.3. Ostatní závazky vůči bankám	97 439	11 157
5. Závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím	126 599	76 000
5.1. Závazky vůči státu	122 768	70 906
5.2. Ostatní závazky	3 831	5 094
6. Rezervy	219	229
7. Základní kapitál	1 400	1 400
8. Fondy	8 050	8 050
9. Oceňovací rozdíly	8 048	12 239
10. Neuhrazená ztráta z předchozích období	-126 410	-161 836
11. Zisk nebo ztráta za účetní období	2 846	35 425
12. Ostatní pasiva	4 160	9 312
PASIVA CELKEM	878 318	832 106

Účetní výkazy

(v mil. Kč)

PODROZVAHA	31. 12. 2012	31. 12. 2011
1. Vydané záruky	158 085	158 120
2. Poskytnutý příslib úvěrů a půjček	21 960	22 984
3. Pohledávky ze spotových, termínových a futures operací	89 324	143 467
4. Závazky ze spotových, termínových a futures operací	89 198	143 462
5. Přijaté záruky	156 950	156 952
6. Přijaté kolaterály	108 177	77 841

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	31. 12. 2012	31. 12. 2011
1. Výnosy z úroků a podobné výnosy	6 593	9 836
1.1. Úroky z cenných papírů s pevnými výnosy	6 172	9 133
1.2. Ostatní	421	703
2. Náklady na úroky a podobné náklady	-2 360	-3 380
3. Výnosy z akcií a podílů	2 628	1 277
4. Výnosy z poplatků a provizí	342	354
5. Náklady na placené poplatky a provize	-81	-70
6. Zisk nebo ztráta z finančních operací	-2 865	29 258
6.1. Kurzové rozdíly a rozpětí	-21 277	29 818
6.2. Ostatní	18 412	-560
7. Ostatní provozní výnosy	3 191	438
7.1. Výnosy z emise bankovek a mincí	618	239
7.2. Ostatní	2 573	199
8. Ostatní provozní náklady	-2 760	-354
8.1. Náklady na tisk bankovek a ražbu mincí	-388	-276
8.2. Ostatní	-2 372	-78
9. Správní náklady	-1 528	-1 593
9.1. Náklady na zaměstnance	-1 199	-1 238
9.1.1. Mzdy a platy	-840	-863
9.1.2. Sociální a zdravotní pojištění	-280	-290
9.1.3. Vzdělávání a zaměstnanecké benefity	-79	-85
9.2. Ostatní správní náklady	-329	-355
10. Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	-314	-345
11. Rozpuštění opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z dříve odepsaných pohledávek	5	168
12. Odpisy, tvorba a použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám	-5	-164
13. Zisk nebo ztráta za účetní období	2 846	35 425

Úplná verze účetní závěrky České národní banky k 31. 12. 2012 včetně přílohy je k dispozici na webové stránce České národní banky www.cnb.cz v části „O ČNB>Hospodaření ČNB>Roční účetní závěrka“ a na přiloženém CD-ROM.

Struktura nákladů a výnosů používaná v dalším textu koresponduje s hlavními činnostmi, jež vyplývají ze zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance. V porovnání se strukturou standardních účetních výkazů, které poskytují přehled o dosažených nákladech a výnosech především z druhového pohledu, tento pohled poskytuje informace podle účelu vynakládaných prostředků banky. V následujícím přehledu nákladů a výnosů jsou uvedeny jednotlivé oblasti hospodaření centrální banky za rok 2012.

(v mil. Kč)

	Náklady	Výnosy	Saldo	Meziroční změna
Oblast měnová	49 918	54 182	4 264	-33 008
provádění měnové politiky	2 178	3	-2 175	893
správa devizových rezerv	21 696	49 248	27 552	17 105
kurzové rozdíly	23 545	1 576	-21 969	-51 176
klientské operace	143	993	850	176
ostatní operace	2 356	2 362	6	-6
Oblast emise a správy peněz	388	637	249	267
Oblast provozní	1 874	207	-1 667	162
Celkem	52 180	55 026	2 846	-32 579

Poznámka: Oblast provozní zahrnuje veškeré osobní náklady, odpisy, nakupované služby, spotřebu energií atd.

Česká národní banka vykázala na konci roku 2012 zisk 2 846 mil. Kč. Jeho výše meziročně poklesla zejména vlivem kurzových rozdílů. Domácí měna posílila vůči většině rezervních měn, do nichž jsou alokovány devizové rezervy centrální banky. Kurz koruny ovlivňovala především dluhová krize v Evropě a její dopady na finanční trhy. Vliv domácích faktorů nebyl tak výrazný. Dosaženou kurzovou ztrátu ČNB plně kompenzovala výnosy ze správy devizových rezerv. Nejvýznamnější část výnosů plynula z akciového portfolia, které po předchozím ztrátovém roce zaznamenalo výrazné oživení. Dluhopisová portfolia pak rostla díky kapitálovým a úrokovým výnosům. Finanční prostředky alokované na peněžním trhu se vyznačovaly nižší mírou dosažených výnosů. Kladný výsledek hospodaření plynul rovněž z poklesu sterilizačních nákladů, který souvisel s nižší hladinou úrokových sazeb. K úpravě základních měnověpolitických nástrojů přistoupila ČNB v roce 2012 celkem třikrát, nastavení úrokových sazeb se tak v závěru roku nacházelo na historicky nejnižších hodnotách.

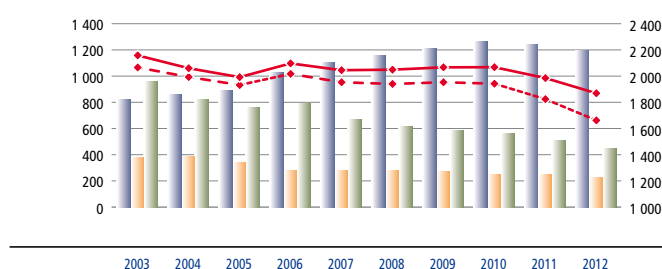
V oblasti emise a správy oběživa významně vzrostly tržby z prodeje numizmatického materiálu, a to z důvodu zvýšeného zájmu o zlaté pamětní mince. Nárůst tržeb plně kompenzoval náklady vynaložené na přípravu, ochranu a nákup nových bankovek a mincí.

Trvalý tlak na hospodárnost se projevuje zejména v provozních činnostech banky. Nákladovost řady vykonávaných činností se dlouhodobě udržuje na stejné úrovni nebo průběžně klesá. Zvýšená pozornost je věnována zefektivnění výkonu všech činností, jejichž výkonem je ČNB pověřena. Banka opakovaně přijímá organizační opatření s cílem optimalizovat počty pracovních míst při udržení požadované kvality poskytovaných služeb a pracovních výstupů. K meziročnímu snížení počtu zaměstnanců ČNB došlo i v roce 2012. Tato skutečnost se projevila v poklesu celkových osobních nákladů banky.

Zisk vytvořený v roce 2012 ČNB v plné výši použila na snížení neuhrazené ztráty z předchozích období. Po provedení úhrady je v bilanci banky nadále evidována kumulovaná ztráta v celkové výši 123,6 mld. Kč.

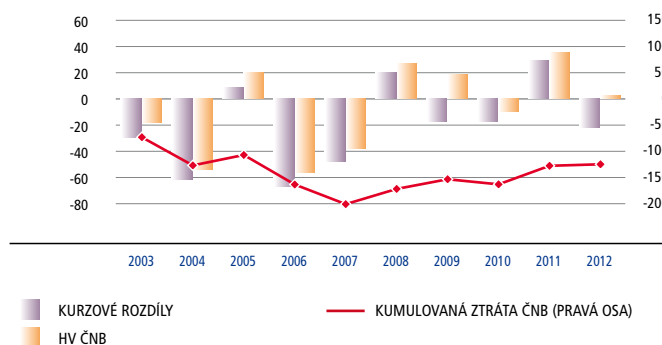
Obsáhlejší rozbor hospodaření ČNB v roce 2012 je uveden na webové stránce v části „O ČNB>Hospodaření ČNB>Roční zprávy o výsledku hospodaření ČNB“.

Provozní náklady ČNB v letech 2003–2012 (v mil. Kč)

Poznámka: Oblast správní činnost je očištěna o tvorbu opravných položek vytvořených k provozním pohledávkám ČNB.

Hospodářský výsledek ČNB v letech 2003–2012 (v mld. Kč)

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Peníze nejsou cíl, jen jízdenka k nezávislosti, ale není svobodný ten, komu za práci platí cizí měnou. Kdo se zasloužil o vlastní měnu i stát, ať je oslavován a zvěčněn.

TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK

(7. března 1850, Hodonín – 14. září 1937, Lány)

Pedagog, politik, státník a filozof. Byl poslancem rakouské říšské rady a univerzitním profesorem. V roce 1918 se stal prvním prezidentem Československa. Za klíčový podíl na vzniku samostatného nezávislého státu byl označen za Prezidenta Osvoboditele a k osmdesátým narozeninám byl přijat tzv. Lex Masaryk obsahující větu: „Tomáš Garrigue Masaryk zasloužil se o stát“. T. G. Masaryk byl sedmnáctkrát navržen (ale jen v deseti nominačních letech) na Nobelovu cenu míru.

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.

ČNB poskytuje informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), zveřejněním na webové stránce ČNB (www.cnb.cz) nebo žadatelům na základě žádosti.

Postup ČNB při plnění úkolů vyplývajících ze zákona, zejména postup při přijímání a vyřizování žádostí o poskytování informací podle zákona, je upraven pokyny České národní banky č. 55 ze dne 13. prosince 2002 o komunikaci České národní banky, ve znění pozdějších změn.

A) INFORMACE POSKYTNUTÉ V ROCE 2012 NA ZÁKLADĚ ŽÁDOSTI:

1. Počet žádostí o informace podle zákona: 26
2. Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 10
3. Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 6
4. Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: 0
5. Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0
6. Počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 2
  - 6.1. Stížnost na postup ČNB při vyřizování žádosti stěžovatele o informace o výsledku konkrétního šetření u dotazované pojišťovny a žádosti o poskytnutí konkrétních zjištění a dalších doprovodných informací odůvodňujících závěr ČNB, že neshledala důvody pro zahájení správního řízení s konkrétní pojišťovnou. Vzhledem k tomu, že stížnost odkazovala na zákon o svobodném přístupu k informacím, bylo s ní nakládáno jako se stížností podle § 16a zákona, ačkoli dosavadní vyřizování žádosti probíhalo vzhledem k nesplnění náležitostí mimo režim tohoto zákona. Bankovní rada ČNB usnesením věc převzala a jako nadřízený orgán vydala rozhodnutí, kterým žádosti o informace částečně vyhověla a v části žádost odmítla s odkazem na povinnost mlčenlivosti ve smyslu § 11 odst. 3 zákona.

6.2. Stížnost na postup ČNB při vyřizování žádosti stěžovatele o poskytnutí informace, zda proti konkrétním subjektům finančního trhu je vedeno správní řízení. Požadované informace nebyly stěžovateli poskytnuty, neboť podle názoru ČNB by jejich poskytnutím došlo k porušení povinnosti mlčenlivosti. Neposkytnutí informací bylo odůvodněno ustanoveními § 2 odst. 3 a § 11 odst. 3 zákona. Proti rozhodnutí o odmítnutí bylo podáno odvolání. Bankovní rada v rozhodnutí o rozkladu rozhodla o zrušení rozhodnutí a věc se vrátila správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání. Správní řízení ke dni uzávěrky této výroční zprávy nebylo ukončeno.

7. Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: 0

B) INFORMACE POSKYTOVANÉ ZVEŘEJNĚNÍM:

Česká národní banka rovněž zveřejňuje informace způsobem umožňujícím dálkový přístup v souladu s § 3 odst. 2 zákona a poskytuje informace ve smyslu § 5 odst. 1, 2 a 3 zákona. Informace jsou dostupné na webové stránce ČNB (www.cnb.cz) a na informačních tabulích v sídle ústředí a poboček ČNB na místech přístupných veřejnosti. Další informace vztahující se k činnosti a působnosti ČNB jsou také zveřejněny na portálu veřejné správy.

Vydává:

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1
Česká republika

Kontakt:

SAMOSTATNÝ ODBOR KOMUNIKACE
Tel.: 224 413 494
Fax: 224 412 179

<http://www.cnb.cz>

Grafický návrh:

Orbis Pictures Agency s.r.o.

Sazba:

JEROME s. r. o.

Foto:

Karel IV., Jan Amos Komenský, Božena Němcová, František Palacký,
Emma Destinnová, Tomáš Garrigue Masaryk / © ČTK, 2013

Foto:

zasedání bankovní rady ČNB / © ČTK/ Zbyněk Stanislav, 2011

